

JAARVERSLAG 2010

LRM
Oxygen for growth

LRM coördineert het Limburgs acquisitiebeleid onder de noemer locateinlimburg.com. 16 Verschillende organisaties werken actief samen om buitenlandse investeerders naar Limburg te halen. [Locateinlimburg.com](http://locateinlimburg.com) valt onder het voorzitterschap van Gouverneur Reynders en is een samenwerking tussen LRM, POM-Limburg, Agentschap Ondernemen en Flanders Investment & Trade. De cover van dit jaarverslag is een afgeleide van het campagnebeeld.

INHOUD

VOORWOORD	4
HIGHLIGHTS 2010	6
DE ACTIVITEITEN	8
ACTIETERREIN LRM.	8
STRATEGISCHE UITGANGSPUNTEN	12
ICT & MEDIA	14
LIFE SCIENCES	18
CLEANTECH & ENERGIE	22
KLEINE & MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN	26
GROTE ONDERNEMINGEN	30
BEHEER MIJNPATRIMONIUM	34
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2010	36
RESULTATENREKENING	36
BALANS	38
TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2010	40
RESULTATENREKENING	40
ACTIEF	42
PASSIEF	44
SOCIALE RESULTATEN	46
JURIDISCHE STRUCTUUR EN CORPORATE GOVERNANCE	48

VOORWOORD

Eind 2008, begin 2009 stakte de groei van de wereldeconomie bruusk. 2010 werd een jaar van herstel. Het herstel is echter broos en verschilt nog sterk van regio tot regio en van sector tot sector. De nood aan een daadkrachtig beleid en besluitvaardigheid blijft hoog.

LRM neemt haar rol ten volle op. We investeren in bedrijven met ambitieuze plannen, ontwikkelen bedrijvenparken en sectorspecifieke infrastructuur. Daarenboven trekken we internationale bedrijven aan om de Limburgse sectorclusters te versterken.

RESULTAAT VOOR LIMBURG

In 2010 investeerde LRM 56,4 miljoen euro in 45 verschillende Limburgse bedrijven en projecten.

LRM speelde een bepalende rol in de ontwikkeling van meer dan 500 ha nieuwe bedrijvenparken. Het vlaggenschip, Kristalpark III, komt in juni 2011 op de markt. De uitbouw van een sectorspecifiek incubatorennetwerk krijgt definitief vorm. Zo opende BioVille in maart 2010 haar deuren op de campus van UHasselt en werd de basis gelegd voor de ontwikkeling van EnergyVille in Genk en een cleantech-incubator GreenVille, in Houthalen. Binnen haar kennisdomeinen versterkte LRM haar sectorspecifieke knowhow. LRM bouwt actief mee aan de kwalitatieve groei van de Limburgse economie.

Gerealiseerde meerwaarden op exits zijn de natuurlijke bron van inkomsten voor LRM als investeringsmaatschappij.

In het kader van de herstellende economische situatie was een proactief exitbeleid niet opportuun in 2010. In 6 dossiers werd een exit gerealiseerd door de verkoop van aandelen aan de familiale medeaandeelhouder. De verwachting is dat er in 2011 terug een effectieve kopersmarkt ontstaat.

Het eigen vermogen van LRM, voor dividenduitkering, stijgt in 2010 met 12,45 miljoen euro. Deze stijging is opgebouwd uit de winst van het boekjaar ten belope van 5,98 miljoen euro enerzijds en uit positieve consolidatie-effecten anderzijds. Aan de aandeelhouders wordt een dividend uitgekeerd van 11 miljoen euro.

KENNISCLUSTERS

Om als kleine regio het verschil te maken, moeten alle actoren inzetten op en meewerken aan dezelfde toekomstvisie.

De investeringen van LRM kaderen binnen een doelbewuste strategie. LRM legt een duidelijke focus op de speerpuntsectoren van de provincie Limburg. Binnen deze specifieke domeinen bouwt LRM vanuit al haar activiteiten aan kwalitatieve sectorclusters. LRM investeert in innovatieve bedrijven, ontwikkelt sectorspecifieke infrastructuur en trekt buitenlandse investeerders aan. De doelstelling is duidelijk: Limburg uitbouwen tot een topregio om in te investeren, te werken en te leven. Elke Limburgse realisatie werkt bovendien versterkend voor het Vlaams economisch weefsel.

RUIMTE

De grootste troef van Limburg is de beschikbare ruimte. Limburg biedt ondernemers letterlijk de plaats voor de realisatie van hun plannen. De grootte van de percelen op Kristalpark III is uniek op Europees niveau. Het netwerk van incubatoren biedt jonge bedrijven sectorspecifieke infrastructuur.

Maar ook in figuurlijke zin is ruimte een troef. In Limburg heerst er een positief ondernemingsklimaat. Er is ruimte om te leven en te genieten, maar ook ruimte om te groeien door het aanwezige risicokapitaal. LRM versterkt de Limburgse troeven.

VENSTER OP DE WERELD

Bovenstaande troeven moeten we ook internationaal durven uitspelen. LRM coördineert het proactief Limburgs acquisitie-beleid. Vandaar de logische keuze voor het campagnebeeld van het acquisitiebeleid op de cover van dit jaarverslag.

Buitenlandse investeerders aantrekken vereist een goede samenwerking tussen een veelvoud van actoren. In samenwerking met de Provincie Limburg en in samenwerking met Agentschap Ondernemen, Flanders Investment & Trade en de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Limburg heeft LRM een structuur uitgerold om dit proces te coördineren. 16 Verschillende organisaties en actoren werken samen om potentiële investeerders één persoonlijke accountmanager te bieden en het vestigingsproces te stroomlijnen. Binnen de sectoren ICT & media, life sciences, cleantech, logistiek en automotive zal Limburg wereldwijd haar troeven proactief vermarkten. De eerste resultaten zijn een motivatie voor de toekomst. We roepen alle actoren op om de constructieve samenwerking te bestendigen.

CONTINUÏTEIT

In het kader van haar samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse overheid werd LRM over de werkingsperiode van 2005-2010 geëvalueerd. Het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) wees de opdracht toe aan Arthur D. Little. LRM kreeg een bijzonder goed rapport. Een aanmoediging om verder te gaan op de ingeslagen weg. En een bevestiging die pleit voor continuïteit in de werking van LRM.

Wij herdenken eveneens het onverwacht overlijden van Hedwig De Koker op 6 mei 2011. Hedwig De Koker was van 2001 tot 2008 regeringscommissaris van NV LRM. Sinds 2008 nam hij het mandaat van bestuurder en ondervoorzitter van de Raad van Bestuur op, was hij voorzitter van het Remuneratiecomité en tevens lid van het Directiecomité en het Auditcomité. Hedwig was een zeer professionele bestuurder, zijn heengaan is een groot verlies voor LRM. Wij wensen zijn familie en vrienden veel sterkte.

Onze dank gaat tenslotte uit naar al onze stakeholders, naar de Raad van Bestuur en naar het voltallige LRM-team. Onze mensen maken het verschil.

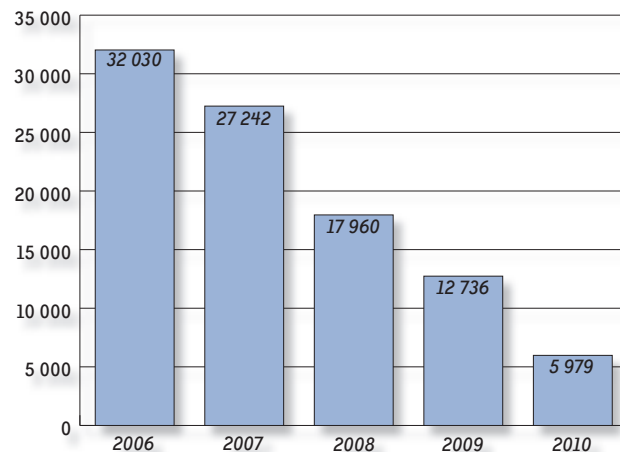
Stijn Bijmens
Algemeen directeur

Hugo Leroi
Voorzitter Raad
Van Bestuur

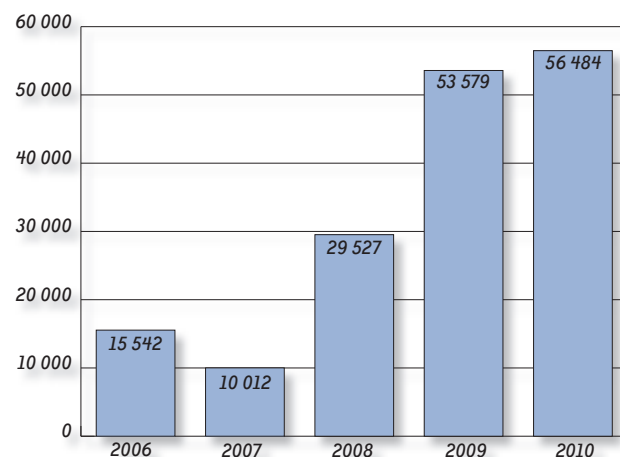
HIGHLIGHTS

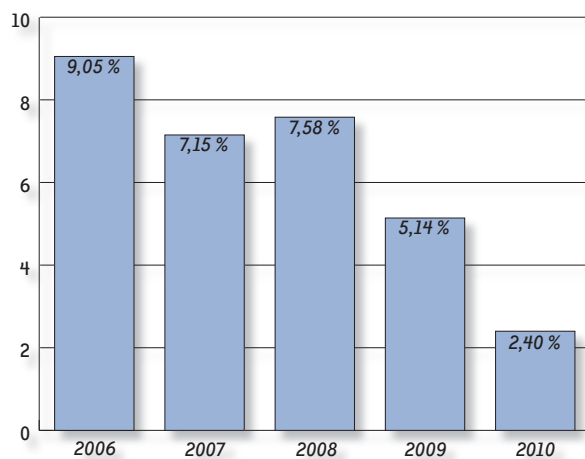
- Eigen vermogen stijging voor dividenduitkering: 12,45 miljoen euro
- Dividenduitkering: 11 miljoen euro
- Investeringsvolume 2010: 56,48 miljoen euro
- 45 investeringstransacties
- Meer dan 80 bedrijven in portefeuille
- Personeelsaantal binnen portefeuillebedrijven: 9.230
- LRM neemt coördinerende en proactieve rol op in acquisitiebeleid
- LRM bouwt Limburgs incubatorennetwerk: BioVille, EnergyVille, GreenVille en Research Campus Hasselt
- 65 MW hernieuwbare energieprojecten in portefeuille
- Oprichting coöperatieve Limburg Wind
- Oprichting Stroominvest
- Nieuwe KMO-zones (34 ha) in ontwikkeling in Tessenderlo en St-Truiden

Geconsolideerde nettowinst LRM (aandeel van de groep, in € 1 000)

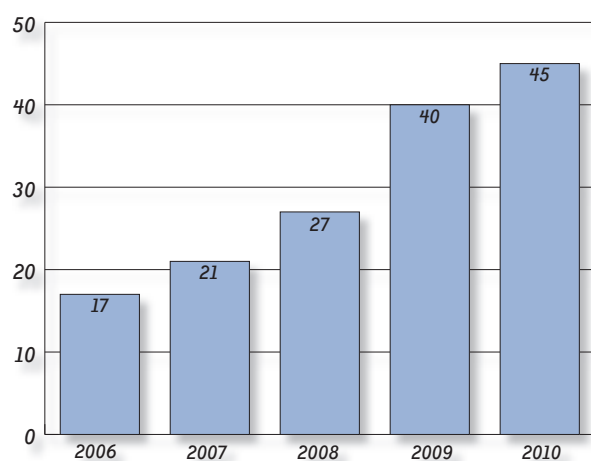
Investeringsvolume LRM (in € 1 000)

Rendement op geconsolideerd eigen vermogen LRM**Geconsolideerde kerncijfers (in € 1 000)**

	2006	2007	2008	2009	2010
Materiële vaste activa	18.539	14.783	15.183	15.279	12.774
Financiële vaste activa	88.573	101.046	108.358	131.637	153.517
Eigen vermogen	354.045	381.030	237.074	247.564	249.011
Balans Totaal	522.461	480.159	293.045	298.874	308.596
Geconsolideerde net-towinst LRM*	32.030	27.242	17.960	12.736	5.979
ROE	9,05%	7,15%	7,58%	5,14%	2,40%

*Aandeel van de groep

Aantal investeringsdossiers LRM**Investeringsactiviteit LRM (volume in € 1 000)**

	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal dossiers	17	21	27	40	45
Investeringsvolume	15 542	10 012	29 527	53 579	56 484

DE ACTIVITEITEN

ACTIETERREIN LRM

Iedere ondernemer die activiteiten ontwikkelt in Limburg kan aankloppen bij LRM. LRM is dus een generalist, maar heeft in de loop van de jaren specifieke competenties opgebouwd in ICT, Life Sciences en Cleantech.

De toegang tot LRM loopt via vijf domeinen:

- 1. ICT en Media*
- 2. Life Sciences*
- 3. Cleantech & Energie*
- 4. KMO*
- 5. Grote ondernemingen*

Met haar focus op innovatieve sectoren draagt LRM actief bij tot de transformatie van het economische DNA van Limburg. Deze focus op kennisintensieve sectoren reikt verder dan risicokapitaal verschaffen en sectorinfrastructuur ontwikkelen. Ze richt zich op de uitbouw van kwalitatieve sectorclusters. Demon en pilotprojecten worden geïnitieerd en gefinancierd. LRM faciliteert de creatie van kwalitatieve spin-offs uit onderzoeksinstellingen en ligt aan de basis van nieuwe kennisinfrastructuur in Limburg. LRM kan met haar beschikbare middelen het verschil maken op Limburgse schaal en de regio mee uitbouwen tot één grote technologische proeftuin: Labo Limburg.

Maar ook klassieke sectoren blijven belangrijk. Die zijn in Limburg sterk vertegenwoordigd. Het aanbod van LRM staat open voor kleine én grote ondernemingen. In de portefeuille van LRM bevinden zich dan ook zowel starters, KMO's als grote ondernemingen. Portfoliobedrijven van LRM kunnen rekenen op relevante introducties binnen het uitgebreide netwerk van LRM. LRM reikt extra expertise aan en werkt samen met de ondernemers aan

de professionalisering van hun bedrijf. We spreken in dit kader over 'smart money' voor de ondernemingen.

ACTIVITEITEN

Binnen de vijf speerpunt domeinen spitsen de activiteiten van LRM zich toe op:

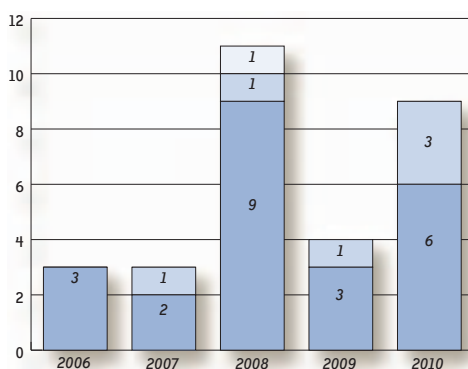
- Risicokapitaal verstrekken
- Bedrijfsinfrastructuur ontwikkelen en commercialiseren
- Buitenlandse bedrijven aantrekken

Bovendien beheert LRM het resterende mijnpatrimonium, met de bijhorende historische verplichtingen.

De combinatie van risicokapitaal en infrastructuur (verstrengeld aanbod) zorgt voor het onderscheidend vermogen van LRM. Jonge technologiebedrijven vinden bij LRM bijvoorbeeld de middelen om hun ontwikkeling en groei te financieren. De door LRM ontwikkelde incubatoren voorzien deze ambitieuze startups daarenboven van gespecialiseerde infrastructuur op maat van hun behoefte.

Aantal exits uit kapitaal

■ in vereffening
■ in falig
■ verkoop

RISICOKAPITAAL VERSTREKKEN

LRM treedt op als financiële partner voor opstart- en uitbreidingsinvesteringen, aandeelhouderswissels, familiale opvolgingen, buy-outfinancieringen en projectfinanciering. De meeste partnerships sluit LRM door middel van een kapitaal-sinbreng of achtergestelde leningen. Elk dossier wordt op maat gestructureerd en houdt rekening met de behoefte van het bedrijf en de wensen van de partner. Specifiek voor de Limburgse KMO's biedt LRM een standaardproduct met lage instapdrempel aan: de Plus-lening.

Van 1999 tot en met 2010 investeerde LRM 217 miljoen euro in 122 bedrijven. In 2010 investeerde LRM 56,4 miljoen euro, gespreid over 45 Limburgse bedrijven en projecten. Dit waren zowel vervolginvesteringen in bestaande portfolio-bedrijven als investeringen in nieuwe ondernemingen. Ondanks het herstel van de economie heeft LRM het investeringspeil van 2009 kunnen aanhouden. LRM zoekt proactief nieuwe opportuniteiten en heeft in het verleden een aantal initiatieven genomen die tot volle ontplooiing komen en de nodige middelen vereisen. We denken hierbij aan de projecten voor duurzame energieopwekking zoals Limburg Win(d)t, maar ook aan de ontwikkeling van de verschillende bedrijventerreinen waar LRM de rol van ontwikkelaar opneemt. Daarenboven blijven de vervolginvesteringen binnen de portfolio op een hoog peil. De belangrijke groep starters en jonge ondernemingen in de LRM-portfolio heeft immers vaak risicokapitaal nodig om verder te groeien.

ARKIV, ARKImedesregeling

KMOFIN is een dochtervennootschap van LRM, opgericht in het kader van de ARKImedesregeling van de Vlaamse Overheid. Die moet de toegang tot risicokapitaal voor KMO's en early-stagedossiers binnen de kennisdomeinen verhogen. Het ARKImedes-Fonds bezit 49% in KMOFIN. Investeringen via KMOFIN worden onderzocht en opgevolgd door hetzelfde team investeringsmanagers als voor de LRM-participaties. Voor de ondernemer maakt het dus niet uit of LRM rechtstreeks investeert of via KMOFIN. Na verrekening van enkele exits, verhoogde KMOFIN haar portfolio op 31 december 2010 naar in totaal 22 participaties.

Exits uit bedrijven

De meest voor de hand liggende bron van inkomsten voor LRM als investeringsmaatschappij zijn gerealiseerde meerwaarden op exits. In het kader van de economische situatie in 2010, was een proactief exitbeleid niet opportuun. LRM stapte uit het kapitaal van 9 bedrijven. In 6 dossiers realiseerde LRM een exit door de verkoop van aandelen aan de familiale medeaandeelhouder. 3 bedrijven lieten een falig optekenen. De verwachting is dat er in 2011 terug een effectieve kopersmarkt ontstaat.

DE ACTIVITEITEN

ACTIETERREIN LRM

BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR ONTWIKKELEN EN COMMERCIALISEREN

Bedrijven hebben behoefte aan ruimte om te ondernemen en te groeien. Daarom ontwikkelt LRM KMO-zones, bedrijventerreinen, business- en wetenschapsparken. Hiervoor werkt LRM nauw samen met lokale en andere overheidsdiensten zoals de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Limburg (POM) en NV De Scheepvaart. Voor de Limburgse speerpuntsectoren ontwikkelt LRM specifieke sectorinfrastructuur. LRM bouwt mee aan een netwerk van sectorspecifieke incubatoren dat jonge technologiebedrijven voorziet in hun infrastructuurnoden. Deze infrastructuur vormt een wezenlijk onderdeel in de ontwikkeling van kwalitatieve clusters binnen deze speerpuntsectoren. Het aanbod van de incubatoren vermijdt dikwijls dure investeringen in gespecialiseerd vastgoed voor de jonge bedrijven. De ondernemingen kunnen zo de beschikbare middelen volledig inzetten voor hun 'core business'.

LRM ontwikkelt enkele belangrijke bedrijventerreinen voor de toekomst. Medio 2011 komt Kristalpark III op de markt, een nieuw strategisch bedrijvenpark van 300 ha in Lommel. LRM is verder nauw betrokken bij de ontwikkeling van het hoogwaardige bedrijvenpark in Waterschei (Genk), Thorpark, en bij de ontwikkeling van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA).

BUITENLANDSE BEDRIJVEN AANTREKKEN

De eerstvolgende jaren komen er in Limburg meer dan 800 ha nieuwe bedrijventerreinen op de markt. Een proactief en gecoördineerd acquisitiebeleid en een duurzame vermarkting van deze gronden vormen een opportuniteit om de welvaart en de toekomstige groei van de Limburgse economie te versterken. Met de provincie Limburg is overeengekomen dat LRM het Limburgs acquisitiebeleid coördineert, in samenwerking met POM Limburg, Agentschap Ondernemen en Flanders Investment & Trade. Het aantrekken van buitenlandse investeerders vereist een goede samenwerking tussen een veelvoud van actoren. 16 verschillende organisaties en actoren werken samen om potentiële investeerders een 'one-stop-shop' met 1 persoonlijke accountmanager aan te bieden. Op die manier wordt het vestigingsproces geprofessionaliseerd. Maar de ambitie ligt hoger. Binnen de sectoren ICT & media, life sciences, cleantech, logistiek en automotive zal Limburg haar troeven ook zelf proactief wereldwijd vermarkten. Gerichte buitenlandse prospectie naar bedrijven die een toegevoegde waarde uitmaken binnen de lokale waardeketen, werkt versterkend voor de uitbouw van kwalitatieve sectorclusters. De commercialisering verloopt onder de naam 'Locate in Limburg'. De cover van dit jaarverslag verwijst naar het campagnebeeld van het Limburgs acquisitiebeleid. Dankzij de inspanningen van alle

actoren die meewerken aan 'Locate in Limburg' werden in 2010 acht bedrijven met succes naar onze provincie begeleid. Het tewerkstellingspotentieel van deze bedrijven bedraagt 540 werknemers.

LRM coördineerde in mei 2010 de Limburgweek op de wereldexpo in Shanghai. Naast bedrijfsbezoeken aan Limburgse bedrijven actief in China, organiseerde LRM 5 sectorseminaries voor een professioneel Chinees publiek. Elke dag stond er een specifieke sector in de kijker: automotive; cleantech, energie & biodiversiteit; gezondheidszorg & life sciences; value added logistics & transportation sciences en ten slotte fruit & gastronomie. Meer dan 30 verschillende Limburgse en Vlaamse bedrijven en organisaties kregen een forum waarbij in totaal meer dan 700 professionele Chinese contacten bereikt werden. De provincie Limburg en 6 Limburgse steden en gemeenten sloten economische samenwerkingsverbanden met de Chinese provincie Jiangsu en andere Chinese steden.

EVALUATIE LRM

In het kader van haar samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse overheid werd LRM over de werkingsperiode van 2005-2010 geëvalueerd. Het departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) wees de opdracht toe aan Arthur D. Little. De evaluatie vertrok vanuit drie invalshoeken: de algemene werking (interne organisatie,

bestuursorganen,...), de inhoudelijke werking (productaanbod, impact van de activiteiten en analyse van de resultaten, ...) en de klantentevredenheid. De evaluatie gebeurde aan de hand van een analyse van intern en extern bronmateriaal enerzijds en een bevraging van interne en externe actoren anderzijds. Deze bevraging bestond uit directe gesprekken met uiteenlopende stakeholders, aangevuld met een webenquête bij (potentiële) klanten. LRM kreeg een bijzonder goed rapport. In haar aanbevelingen stuurt Arthur D. Little aan op een nieuwe samenwerkingsovereenkomst in lijn met de vorige, waarbij de continuïteit van LRM gewaarborgd wordt.

DE ACTIVITEITEN

STRATEGISCHE UITGANGSPUNTEN

WAARDECREATIE VOOR LIMBURG

In al haar investeringen streeft LRM winstgeneratie na. Ze vraagt een faire vergoeding op haar ingezette middelen, in functie van het risico waaraan ze blootgesteld worden. De gerealiseerde winsten en vrijgekomen middelen na een exit kunnen opnieuw geïnvesteerd worden in nieuwe projecten. Winstgeneratie laat LRM toe om te opereren als een rollend fonds en haar investeringsritme op lange termijn verder te zetten. LRM draagt maximaal bij tot een duurzaam behoud en een groei van de tewerkstelling in Limburg. Investeringen in innovatieve bedrijven en kennisinfrastructuur versterken de kennisopbouw en stoppen de 'brain drain'. De bedrijven die op 31 december 2010 deel uitmaakten van de LRM-portfolio stelden op dat ogenblik 9.230 personen tewerk.

Limburg is al langer een regio waar duurzaamheid een belangrijke rol speelt. Investeringen in hernieuwbare energieprojecten en het Totaal Actieplan CO² in het algemeen zijn erop gericht om Limburg om te vormen tot een klimaatneutrale regio.

Investeringen van LRM dragen ertoe bij om van Limburg een regio te maken waar het goed is om te werken en te leven.

LANGETERMIJNPARTNERSHIPS

Elke activiteit van LRM gebeurt met het oog op een langetermijnpartnership.

Transparantie en respect staan hierbij centraal. LRM stapt in principe niet mee in het dagelijks beleid van een onderneming. Ze wil wel een actieve bijdrage leveren in de strategiebepaling. LRM hecht ook veel belang aan strategische partnerships met private partijen en met de overheid. Dit verhoogt de efficiëntie, vergroot de kennisbundeling en verkort ontwikkelingsprocessen.

Met private partijen

De partnerships met private partijen leiden op veel vlakken tot synergie, kennisbundeling en een grotere efficiëntie. Met andere woorden: een grotere meerwaarde. Als generalist staat LRM open om te investeren samen met andere – al dan niet gespecialiseerde – partijen. De synergie tussen kapitaal en kennis ligt in de portfoliovennootschappen voor de hand. Samenwerking met andere risicokapitaalverschaffers verhoogt de kennis en de financiële slagkracht binnen een dossier. Voor specifieke projecten verkies LRM dikwijls een samenwerking met een operationele speler. Die beschikt niet alleen over de nodige kennis, maar kan ook instaan voor de exploitatie.

Met publieke partijen

Ontwikkeling van bedrijfsinfrastructuur vereist een langetermijnvisie. De administratieve procedures voor het verkrijgen van ruimtelijke uitvoeringsplannen, milieueffectenrapporten, vergunningen en subsidies en de organisatie van aanbestedingen nemen soms verschillende jaren in

beslag. Dankzij de partnerships met lokale stads- en gemeentebesturen en hogere overheden realiseert LRM een betere stroomlijning van de ontwikkelingsprocessen. Op die manier komen projecten zoals de bouw van bedrijventerreinen sneller tot stand. Verder heeft LRM een goede samenwerking met verschillende kennisinstellingen. Een goed voorbeeld hiervan is de synergie met de Limburgse ziekenhuizen, Universiteit Hasselt (UHasselt), de Limburgse Hogescholen en andere onderzoekscentra in de Euregio.

ONAFHANKELIJKHEID

De NV LRM is een vennootschap volgens privaatrecht. De regels van het vennootschapsrecht zijn dan ook van toepassing op LRM. De Raad van Bestuur van LRM is evenwichtig en complementair samengesteld uit verschillende experts met diverse achtergronden. De beoordeling van de individuele dossiers gebeurt op basis van hun economische en maatschappelijke waarde. In de keuzes die LRM maakt, primeert op elk moment het ondernemingsbelang. Met andere woorden: in alles wat LRM doet, wil het een meerwaarde realiseren. Meerwaarde voor de onderneming is een meerwaarde voor alle stakeholders: leveranciers, klanten, werknemers en aandeelhouders.

DE ACTIVITEITEN

ICT & MEDIA

Met het oog op een verdere transitie van de Limburgse economie, in de richting van meer innovatie en technologie, investeerde LRM de afgelopen jaren fors in het domein van ICT & Media. De investeringsportefolio van ICT & Media telt 15 bedrijven en vertegenwoordigt een geïnvesteerd vermogen van bijna 30 miljoen euro. Ook in de toekomst blijft LRM inzetten op deze sector. De investeringen binnen dit domein gaan van startups over groei-financiering tot financiering van buy-outs en overnames. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar beloftevolle Limburgse 'ICT & Media'-ondernemingen.

Sinds 2008 doet LRM ook bijkomende inspanningen om 'ICT & Media'-ondernemingen van buiten Limburg aan te trekken. LRM mikt vooral op bedrijven van wie de knowhow complementair is ten aanzien van de huidige portfolio-ondernemingen en van de kennisinstellingen uit de kennisdriehoek Leuven-Eindhoven-Aken (ELAt-driehoek). LRM onderscheidt zich hierbij door een uniek aanbod van financiële middelen, infrastructuur en gespecialiseerde sector-kennis. Hiervoor doet LRM een beroep op de interne 'ICT & Media'-expertise, aangevuld met de kennis van externe sectorspecialisten. Als mede-eigenaar van de Research Campus Hasselt draagt LRM bij tot het aanbod van specifieke infrastructuur op maat van ICT-bedrijven.

INVESTERINGEN IN NIEUWE PORTFOLIOVENNOOTSCHAPPEN

D square

D square werd eind 2007 opgericht als spin-off van de K.U. Leuven. Het softwarebedrijf richt zich op de markt van de procesindustrie, van petrochemie tot voedingsindustrie. Het klantenbestand bevat enkele grote namen zoals Borealis en Eval Europe. De toepassing van verregaande wetenschappelijke en statistische technieken stelt D square in staat om het procesbeheer en de analyse van foutmeldingen te optimaliseren. Alle beschikbare meet- en procesgegevens, maar ook input van de operator, worden met elkaar in verband gebracht en gezamenlijk verwerkt. Zo krijgen bedrijven niet alleen informatie of het productieproces optimaal verloopt, er worden ook procesverbeteringen voorgesteld en waarschuwingen gelanceerd wanneer

het fout dreigt te lopen.

De markt van de procesindustrie impliceert een aanwezigheid in de chemische clusters wereldwijd. Op korte tot middellange termijn zal D square Duitsland, Engeland en Frankrijk actief bewerken. Met de doorgedreven productontwikkeling en internationalisatie hoopt D square haar omzet de volgende jaren sterk te laten groeien. Om deze plannen te realiseren was een bijkomende kapitaalsverhoging een absolute noodzaak. LRM via haar AR-Kiv-dochter (KMOFIN), PMV-Vinnof en Gemma Frisius investeerden samen 1,5 miljoen euro. KMOFIN nam 1.000.000 euro voor haar rekening.

D square heeft intussen zijn intrek genomen in de kantoren op de Research Campus in Hasselt waar de functionaliteiten en de omgeving afgestemd zijn op een innovatieve ICT-onderneming.

Soulco

Soulco is verdeler en integrator van ICT-producten met een focus op de groeimarkten van het Midden-Oosten en Afrika. Het team is gespecialiseerd in de integratie van verschillende technologieën en producten op vlak van telefonie, data, security, conferencing oplossingen, toegangscontrole, VSAT, microwave en fiber optic communicatiesystemen. LRM en TeleinQ investeerden samen 2.125.000 euro in Soulco Holding NV. De extra middelen worden aangewend om het ambitieuze groeitraject verder uit te rollen.

Binnen de distributieactiviteit investeert Soulco in een efficiënter logistiek systeem en de expansie van het geografisch werkingsgebied en dealer-netwerk. Daarnaast werkt het aan de uitbreiding van het productgamma.

De projectpoot van Soulco wordt eveneens verder uitgebreid. De projectafdeling mikt vooral op grote ICT-infrastructuurprojecten in opdracht van grote bedrijven of overheden.

Ten slotte is de aanwezigheid van lokale servicehubs noodzakelijk om de vooropgestelde groei te realiseren en te ondersteunen. Naast de bestaande vestigingen in Algerije en Kenia geeft Soulco vorm aan een Marokkaanse vestiging. De oprichting van een lokale entiteit in de Emiraten en Zuid-Afrika wordt onderzocht.

DE ACTIVITEITEN

ICT & MEDIA

VERVOLGINVESTERINGEN

Aristo Music

Aristo Music is gespecialiseerd in nieuwe selectie- en distributietechnieken voor digitale muziek. De doelstelling van Aristo Music is een wereld te scheppen waarin iedereen, op eender welk tijdstip, op eender welke locatie en in eender welke situatie zijn of haar meest geschikte muzikale sfeer kan creëren. In 2010 verhoogde LRM, samen met haar ARKiv-dochter en syndicaatpartners Gemma Frisius Fonds II, KBC PE ARKiv en Baekeland fonds II het kapitaal met in totaal 500.000 euro. Daarnaast onderschreef het management een kapitaalsverhoging van 350.000 euro.

Excico

Excico is de spin-off van het beursgenoteerde onderzoekscentrum Sopra in Parijs. Het heeft zijn hoofdzetel in Hasselt en is gespecialiseerd in laserdiffusietechnologie die wordt gebruikt in het fabricageproces van halfgeleiders. In 2010 werkte Excico succesvol een aantal evaluatieprogramma's uit met de wereldspelers in de halfgeleiderindustrie. Voor de verdere ontwikkeling en commercialisering onderschreven LRM en haar ARKiv-dochter (KMOFIN) een kapitaalsverhoging samen met syndicaatpartners Capital-E, Vinnof en Allegro Investment Fund. LRM en KMOFIN investeerden samen 1 miljoen euro.

Nascom

Samen met de bestaande aandeelhouders verhoogden LRM en haar ARKiv-dochter (KMOFIN) het kapitaal in het digitaal ICT-bedrijf Nascom. Hierdoor kan het bedrijf haar expansieplannen verder realiseren. Nascom is gevestigd in Genk en Brussel. De operatie versterkt de financiële basis van Nascom. Vanuit deze positie staat Nascom klaar om door te groeien tot een topproducent van digitale en mobiele campagnes en toepassingen.

Syntegro

Al sinds de opstart in 2007 wil Syntegro uitgroeien tot een nieuwe geavanceerde speler in de markt van toegangscontrole, tijdsregistratie, employee self service en e-HR. De initiële investering van LRM werd aangewend om de nodige softwareapplicaties én innovatieve en flexibele hardware te ontwikkelen voor deze domeinen. Syntegro vestigde zich in het incubatorgebouw op de Research Campus Hasselt. Intussen zijn de producten van Syntegro gekend en gewild in de Belgische en Nederlandse markt. Een bijkomende investering voor de financiering van de groei en internationalisatie van de onderneming was dan ook op zijn plaats. Via haar ARKiv-dochter (KMOFIN) verstrekke LRM een bijkomende achtergestelde lening om de onderneming voldoende zuurstof te geven voor haar groei.

TopSportLab

In 2009 investeerde LRM via haar ARKiv-dochter (KMOFIN) en samen met Gemma Frisius Fonds en een business angel in de oprichting van TopSportLab. Deze spin-off van de Katholieke Universiteit Leuven richt zich op blessurepreventie en prestatievoorspelling van professionele topsporters. In 2010 onderschreef LRM via haar ARKiv-vennootschap (KMOFIN) een kapitaalverhoging in TopSportLab ten bedrage van 100.000 euro. Deze kapitaalsverhoging vond plaats door uitoefening van de warrants, toegekend aan KMOFIN in 2009.

Zappware

Zappware is een specialist in interactieve digitale tv-diensten op diverse tv-platformen. In 2010 verstevigde het management het kapitaal van het bedrijf met het oog op de verdere professionalisering en expansie van de vennootschap. In dit kader kochten LRM en het management een aantal minderheidsaandeelhouders uit. Dankzij het innovatieve en kwalitatief hoogstaand karakter van haar iDTV-diensten trekt dit Limburgse bedrijf vandaag al heel wat buitenlandse klanten aan.

BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR

RCH - Research Campus Hasselt

De Research Campus Hasselt (RCH) ligt aan de N74 Hasselt-Eindhoven, ter hoogte van het treinstation van Hasselt-Kiewit. Het Autonoom Gemeentebedrijf Hasselt, POM Limburg en LRM zijn aandeelhouders. De Campus bevat een hoogwaardig kantorencomplex met focus op ICT en dienstenbedrijven, en een KMO-zone. Het totale kantorencomplex bedraagt 21.600 m², verdeeld over twee gebouwen: RCH1 en RCH2. Deze bevatten ook incubatieruimtes waar startende bedrijven kleinere oppervlaktes kunnen huren met bijhorende ondersteunende diensten.

Verder wordt in de voormalige Philips gebouwen 17.000 m² aangeboden, waar combinaties van kantoorruimte, atelier-ruimte en opslagruimte mogelijk zijn.

De site beschikt over een aantal uitstekende troeven om zich te ontwikkelen tot een high-tech hub. RCH biedt bedrijven een flexibel aanbod van infrastructuur op maat en huisvest momenteel meer dan 40 bedrijven. Ze kunnen er terecht voor de huur van oppervlaktes vanaf 50 m² tot een volledig gebouw van meer dan 10.000 m².

Toekomstgericht beschikt RCH over een extra ontwikkelingspotentieel van 50.000 m² vloeroppervlakte en een parkeergebouw van ca. 550 parkeerplaatsen.

In 2010 besliste LRM om het aandelenpakket van Stad Hasselt en POM-Limburg over te nemen.

EXITS

Entelec Control Systems behoort niet langer tot de portfolio ICT & Media van LRM. Na een actieve investeringsperiode van 5 jaar verkocht LRM haar participatie aan de familiale medeaandeelhouders.

LRM-PORTFOLIO ICT & MEDIA OP 31 DECEMBER 2010

Bedrijf	Website	Activiteit
ARISTO MUSIC	www.tunify.com	Muziek via internet
CEGEKA	www.cegeka.be	Software & ICT services
CLAVIS	www.clavis.be	Kinderboekenuitgeverij
D SQUARE	www.dsquare.be	Software beheersystemen gebouwen
EXCICO	www.excico.com	High-power laserapparatuur
NASCOM	www.nascom.be	Webagency interactieve oplossingen
OPTION	www.option.be	Wireless technologie
PEARLCHAIN.NET	www.pearlchain.net	Software servicebedrijf
PRATO SERVICES	www.prato.be	Software personeelsbeheer
RESEARCH CAMPUS HASSELT	www.researchcampushasselt.be	Hoogwaardig bedrijvenpark
RMONI WIRELESS	www.rmoni.com	Draadloze netwerkensensoren
SYNTEGRO	www.syntegro.be	Toegangscontrole & tijdsregistratie
SOULCO HOLDING	www.soulco.be	Verdeler en integrator van software producten
TOPSPORTLAB	www.topsportlab.com	Prestatievoorspelling voor topsporters
ZAPPWARE	www.zappware.com	Digitale televisie

DE ACTIVITEITEN

LIFE SCIENCES

In 2010 ging het 'Life Sciences'-team van LRM verder op de ingeslagen weg om van 'more than capital' haar handelsmerk te maken. De combinatie van risicokapitaal, gespecialiseerde infrastructuur en expertise toonde zich opnieuw een belangrijke troef voor de verdere uitbouw van de 'life sciences'-sector in onze regio.

2010 was een vruchtbaar jaar met drie nieuwe participaties: Amakem, Complix en Arcarios. Op 31 december 2010 rekende LRM – naast de strategische investeringen in BioVille en het Vesalius Biocapital fonds – 10 'Life Sciences'-bedrijven tot haar portefeuille. Het gaat om startende en jonge bedrijven actief in het domein van diagnostiek, geneesmiddelenontwikkeling en celtherapie.

De 'Life Sciences'-incubator BioVille werd in maart 2010 officieel geopend. BioVille gaf eind 2010 onderdak aan 12 bedrijven en vervult met brio haar rol als hotspot voor de regionale 'Life Sciences'-actoren.

Het 'Life Sciences'-team van LRM heeft de afgelopen jaren een sterk netwerk opgebouwd binnen de Europese venture capital gemeenschap. De beschikbaarheid van menselijk kapitaal, onderzoeks- en klinische expertise in de bredere regio rond Limburg zorgt bovendien voor een pool aan topwetenschappers en top-technologie. Limburg krijgt dan ook een verdiende plaats op de 'Life Sciences'-kaart. Het is onze ambitie om de 'Life Sciences'-cluster verder te versterken door beloftevolle buitenlandse spelers aan te trekken.

INVESTERINGEN IN NIEUWE PORTFOLIOVENNOOTSCHAPPEN

Amakem

Amakem NV is een biofarmaceutisch bedrijf opgericht in 2010 dat veilige en efficiënte geneesmiddelen ontwikkelt voor de behandeling van ziekten zoals glaucoom en COPD (Chronic Obstructive Pulmonary Disease). Het technologisch platform van Amakem maakt de ontwikkeling van geneesmiddelen met een lokale werking mogelijk. Hierdoor wordt een algemene blootstelling aan het lichaam vermeden en wordt een oplossing geboden voor de nevenwerkingen die de geneesmiddelenklasse van kinase-inhibitoren vaak meebrengt. Begin 2010 haalde Amakem 1,5 miljoen euro zaai kapitaal op. De financieringsronde werd geleid door LRM en ondersteund door Vinnof, Life

Sciences Research Partners en door een inbreng van activa, intellectuele eigendomsrechten en knowhow van de voormalige farmadivisie van Devgen. Amakem is gevestigd in de 'Life Sciences'-incubator BioVille.

Arcarios

Arcarios BV is een biofarmaceutisch bedrijf dat in 2010 werd opgericht door de fusie van het Nederlandse bedrijf Therosteon en een spin-offproject van TiGenix (Euronext: TIG). Arcarios ontwikkelt nieuwe innovatieve behandelingen voor bot- en gewrichtsaandoeningen. De productpijnpijn van Arcarios omvat naast vroege programma's ook twee programma's in preklinische ontwikkeling: een 'small molecule' die wordt ontwikkeld voor de behandeling van osteoarthritis en een therapeutisch eiwit dat wordt ontwikkeld voor de

behandeling van specifieke botaandoeningen. Arcarios beschikt bovendien over twee platformen OsteoBLAST en ChondroBOOST, die nieuwe doelwitten in het domein van respectievelijk bot- en gewrichtsaandoeningen kunnen identificeren. Arcarios haalde in 2010 4 miljoen euro zaaikapitaal op. LRM participeerde in de kapitaalronde met een syndicaat van investeerders dat bestaat uit BioGeneration Ventures (lead investor), TiGenix, Erasmus MC Biomedical Fund, Gemma Frisius Fonds K.U. Leuven, Baekeland Fonds, VINNOF, CD3 Leuven en Credit Agricole Private Equity. Het hoofdkwartier van Arcarios is gevestigd in Rotterdam, de onderzoeksactiviteiten vinden plaats in Rotterdam, Leuven en Diepenbeek (BioVille) waar ook de Belgische dochteronderneming Arcarios NV gevestigd is.

Complix

Complix NV is een jong biotechnologiebedrijf dat een nieuwe generatie geneesmiddelen ontwikkelt op basis van AlphabodiesTM, de paradepaardjes van Complix. De wetenschappelijke oprichters van Complix gebruikten hun kennis van bestaande eiwitten in het menselijk lichaam en hanteerden computermodellen om nieuwe en meer performante eiwitten – de AlphabodiesTM - te ontwerpen. AlphabodiesTM vertegenwoordigen een nieuwe soort therapeutische eiwitten die kunnen worden ingezet bij de behandeling van verschillende ziekten. In een eerste fase spitst Complix de aandacht toe op de behandeling van auto-immuunziekten zoals bv. reumatoïde artritis, psoriasis en

multiple sclerose. Ook de behandeling van virale infecties zoals bv. griep en HIV, wordt in deze fase onder de loep genomen. Coplrix werd in 2008 opgericht met hoofdzetel in Diepenbeek en onderzoeksfaciliteiten in Gent en Luxemburg. Het jonge bedrijf haalde in 2010 5 miljoen euro op in een Series A kapitaalronde die geleid werd door LRM en Vesalius Biocapital.

BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR

BioVille - NV Life Sciences Development Campus

In maart 2010 werd BioVille, het incubatorgebouw van de NV LSDC, officieel ingehuldigd. BioVille startte ooit als een pure vastgoedinvestering maar is vandaag uitgegroeid tot een actieve operationele vennootschap met een eigen managementstructuur. BioVille voorziet biotechondernemingen van kantoorruimtes, state-of-the-art laboratoria en productieruimtes ingericht op maat van de onderneming. Ze combineert haar infrastructuur aanbod met een uitgebreid dienstenpakket inclusief administratieve ondersteuning, de helpende hand van de lokale platformorganisatie LifeTechLimburg en gemeenschappelijke onderzoeksfaciliteiten.

De combinatie van kantoor- en laboratoriummodules, flexibele productieruimtes en een brede waaier van ondersteunende diensten maakt het concept van BioVille uniek in zijn soort. Het succes van deze formule vertaalde zich dan ook in een snelle bezetting

van het gebouw. Eind 2010 waren er 12 ondernemingen gevestigd. De resterende oppervlakte ligt onder optie van verschillende geïnteresseerde partijen.

BioVille ligt centraal op de biomedische campus van de UHasselt en vormt de hotspot voor de regionale 'Life Sciences'-sector. Het vertegenwoordigt een belangrijke hefboom voor de ontwikkeling van deze sector in onze regio.

DE ACTIVITEITEN

LIFE SCIENCES

LRM-PORTFOLIO LIFE SCIENCES OP 31 DECEMBER 2010

Bedrijf	Website	Activiteit
3DDD PHARMA	www.3ddd.be	Generische geneesmiddelen
AMAKEM	www.amakem.com	Drug development – Kinase-inhibitoren
APITOPÉ	www.apitope.com	Drug development – Auto-immuunziekten
ARCARIOS	www.arcarios.com	Drug development – Bot- en gewrichten
BIOVILLE - LSDC	www.bioville.be	'Life Sciences'-infrastructuur en diensten
COMPLIX	www.complix.com	Drug development - Alphabodies™
MUBIO	www.mubio.com	Antilichaamproductie, diagnostiek
PROMETHERA	www.promethera.com	Celtherapie - leveraandoeningen
SEPS PHARMA	www.sepspharma.com	Drug development - prodrugs
SILICOS	www.silicos.com	Computergebaseerde drug discovery
TIGENIX	www.tigenix.com	Celtherapie – kraakbeen en inflammatie
VESALIUS BIOCAPITAL	www.vesaliusbiocapital.com	'Life Sciences'-investeringsfonds

DE ACTIVITEITEN

CLEANTECH & ENERGIE

Binnen het speerpuntdomein Cleantech & Energie investeerde LRM in 2010 22 miljoen euro in innovatieve bedrijven en projecten. Het betreft zowel vervolginvesteringen als investeringen in nieuwe portfolio-bedrijven.

Dit heeft geleid tot een portefeuille van 65 MW hernieuwbare energieprojecten (zonne-energie, wind en biomassa) en participaties in 9 verschillende bedrijven en projecten. LRM stelt zich tot doel om in 2015 betrokken te zijn bij hernieuwbare energieprojecten met een totaal vermogen van 200 MW.

Limburg heeft beschikbare ruimte om te ondernemen. Een belangrijke troef om nieuwe bedrijven en projecten aan te trekken. Hernieuwbare energieprojecten zijn hiervan een mooi voorbeeld. Denk maar aan de uitgebreide zonnepanelenparken op zogenaamde 'waste lands' of het optimaal gebruik van industrieterreinen en lijninfrastructuren (snelwegen & kanalen) om windturbines te clusteren. Daarenboven ontwikkelt LRM nieuwe bedrijvenparken volgens het principe van CO₂-neutraliteit.

LRM profileert zich als een voortrekker in cleantech en mikt daarbij verder dan de gangbare technieken. Met de realisatie van een aantal demo- en pilootprojecten speelt LRM in op het concept 'Labo Limburg': één grote proeftuin voor nieuwe technieken. Van deze nieuwe technieken moet de economische haalbaarheid nog aangetoond worden. 'Smart Grids', methaangasopslag en methaangasextractie uit de resterende steenkoollagen ('Coalbed Methane'), zijn projecten die LRM vandaag concreet onderzoekt.

INVESTERINGEN IN NIEUWE PORTFOLIOVENNOOTSCHAPPEN

Ducatt

De Europese Commissie besliste om de gloeilamp te verbannen tegen medio 2012. EMGO NV, producent van glazen componenten en halffabricaten voor de lichtindustrie, zag zich hierdoor genoodzaakt om maatregelen te treffen. Twee leden van het EMGO managementteam namen het initiatief om een nieuw bedrijf voor 'solarglas' op te starten. LRM investeerde samen met het Capricorn Cleantech Fund, Dexia Private Equity, Quest for Growth en PMV 20 miljoen euro in Ducatt. Hiervan nam LRM 7,5 miljoen euro voor haar rekening. De innovatieve spin-off van EMGO wordt een belangrijke bouwsteen in de uitbouw van een Limburgse

solarindustrie. Het bedrijf kan dienen als aantrekkingspool voor innovatieve bedrijven, hogerop in de waardeketen. Ducatt neemt een honderdtal medewerkers van EMGO over. De aanwezige vakkennis op het gebied van glastechnologie blijft hiermee intact en kan aangewend worden om een nieuwe economische activiteit uit te bouwen in een toekomstgerichte sector. De investering van onder andere LRM vrijwaarde een aanzienlijk aantal tewerkstellingsplaatsen in Limburg.

Machiels Building Solutions

Machiels Building Solutions (MBS), een initiatief van Group Machiels in samenwerking met LRM, wil comfortabel en gezond wonen toegankelijk maken voor iedereen. Aan de oude kolenhavens in Beringen realiseerde MBS een

industriële productiefaciliteit - op termijn volledige CO₂ neutraal - die lage energie- en passiefwoningen op basis van houtskeletbouw ontwikkelt, produceert en promoot. Het aanbod bestaat zowel uit turnkey- en cascowoningen als afzonderlijke bouwelementen die gecombineerd kunnen worden in hybride constructies van beton of staal.

Samen met de architect staat MBS in voor het conceptueel ontwerp en het design van de woning, de ontwikkeling van de bouwstructuur en de productie van de houtskeletbouwelementen. De productie van hybride elementen en de montage van de constructies op de werf gebeuren door aannemers, al dan niet in opdracht van Machiels Building Solutions.

In 2010 investeerde LRM 2,9 miljoen euro in Machiels Building Solutions onder de vorm van kapitaal in combinatie met een achtergestelde lening.

VERVOLGINVESTERINGEN

Limburg Win(d)t

In 2009 onderschreven de Provincie Limburg en LRM het TACO2-plan (Totaal actieplan CO₂). In het kader van dit plan wil LRM een voortrekkersrol spelen in de reductie van de CO₂-uitstoot in Limburg. Om deze ambitie kracht bij te zetten, sloot LRM eind 2009 een strategisch partnership met Aspiravi, ontwikkelaar van windenergieprojecten. Deze samenwerking werd concreet met de oprichting van Limburg Win(d)t, een vennootschap waarvan LRM een derde van de aandelen in handen heeft.

Alle Limburgse gemeentes vormen samen de hoofdaandeelhouder van Aspiravi. De samenwerking met LRM voor Limburgse windprojecten kan dan ook beschouwd worden als een natuurlijk partnership.

In 2010 startte Limburg Win(d)t met de vergunningsprocedures van meerdere windenergieprojecten. In Halen (5 windturbines) en Maaseik (3 windturbines) leidde dit al tot vergunde projecten. De realisatie hiervan werd intussen opgestart.

Bovendien werd de coöperatieve vennootschap Limburg Wind opgericht. Via deze vennootschap krijgen Limburgers de mogelijkheid om te participeren in de projecten van de NV Limburg Win(d)t.

Punch Powertrain

Punch Powertrain NV is OEM-ontwikkelaar en -producent van continue variabele transmissies (afgekort CVT's), hybride en elektrische aandrijvingen voor personenwagens. In mei 2009 investeerde LRM al 6,91 miljoen euro in het kapitaal van Punch Powertrain, dit om de verdere ontwikkeling van deze aandrijfsystemen te ondersteunen. Punch Powertrain wil met duurzame innovatie de impact op mens en milieu zoveel mogelijk beperken. De innovatie- en ontwikkelingsprogramma's van Punch Powertrain spitsen zich toe op efficiëntieverhoging en CO₂-emissiereductie in combinatie met optimale prestaties en rijplezier. Eind maart 2010 lichtte LRM haar calloptie op de resterende aandelen van Punch Powertrain International.

Daarna investeerden GIMV en Capricorn Cleantech Fund samen 24 miljoen euro. Deze kapitaalinjectie moet Punch Powertrain toelaten haar ambitieus groeiplan verder waar te maken. Het engagement van LRM bedraagt momenteel 17 miljoen euro.

Punch Powertrain focust vandaag op de sterk groeiende en dynamische automarkt in China en Maleisië. Naast activiteiten op vlak van R&D produceert Punch Powertrain in haar vestiging in Sint-Truiden een aantal kritische kerncomponenten. In China (Nanjing) beschikt Punch Powertrain over een assemblageactiviteit.

Visys

Sinds 2005 maakt Visys deel uit van de portefeuille Cleantech & Energie. Het bedrijf spitst zich toe op de ontwikkeling van geautomatiseerde inspectie- en sorteersystemen op basis van digitale lasertechnologie. Visys richtte zich in eerste instantie op de voedingsverwerkende industrie maar de onderneming ontwikkelde gaandeweg meer en meer activiteiten in de (afval)recyclagesector. In 2010 onderschreef LRM via haar ARKiv-vennootschap (KMOFIN) een kapitaalsverhoging in Visys ten bedrage van 180.000 euro. Deze kapitaalsverhoging vond plaats door uitoefening van de warrants, toegekend aan KMOFIN in 2006.

Ondanks de crisis van de afgelopen jaren, kent de onderneming een gestage groei.

Zonnecentrale Limburg

Zonnecentrale Limburg is een joint venture van Group Machiels (75,1%) en LRM (24,9%).

DE ACTIVITEITEN

CLEANTECH & ENERGIE

Na het succes van 2009, met de realisatie van vier zonnepanelenprojecten goed voor meer dan 10 Megawattpiek aan geïnstalleerd vermogen, werd ook 2010 weer een uitzonderlijk jaar voor Zonnecentrale Limburg. Naast de realisatie van 2 projecten van elk 0.5 Megawattpiek aan de sluizen van het Albertkanaal in Genk en Hasselt, werd in december 2010 een nieuw megaproject aan het net gekoppeld. Op twee bergingsbekkens van de firma Nyrstar in Overpelt werd een 7.5 Megawattpiek-installatie gerealiseerd, het grootste park in de Benelux. Hiermee kreeg de verloren gewaande industriegrond terug een nuttige economische invulling.

De portefeuille van Zonnecentrale Limburg omvatte eind 2010 7 projecten met een vermogen van meer dan 18.5 Megawattpiek. De meer dan 90.000 zonnepanelen produceren voldoende groene stroom voor het verbruik van zo'n 5.000 Limburgse gezinnen. De totale investering van de gerealiseerde projecten bedraagt ca. 77,5 miljoen euro.

BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR, ONDERZOEKS- EN DEMOPROJECTEN

Wetenschapspark Waterschei - EnergyVille

Op het Thorpark in Waterschei (Genk) is 20 ha voorbehouden voor de uitbouw van een wetenschapspark. De stad Genk, de Katholieke Universiteit Leuven en LRM sloten een overeenkomst voor de oprichting van een holdingmaatschappij die de ontwikkeling

van de 11 clusters van het wetenschapspark in goede banen moet leiden. Voor de invulling van de 2 eerste clusters worden twee projectvennootschappen opgericht. Eén van de clusters zal EnergyVille huisvesten. EnergyVille is een initiatief waarbij de Katholieke Universiteit Leuven, IMEC en VITO hun onderzoek en ontwikkeling-krachten bundelen in een Europees erkend energie-instituut. Eind 2012 zijn hier 200 wetenschappers aan de slag in onderzoeksthema's zoals energieopslag en 'smart grids'. Naast de Holding, investeren de POM Limburg, IMEC en VITO in de infrastructuur voor EnergyVille.

Op een tweede cluster wordt een incubator ontwikkeld. De incubator wordt een 100% dochtermaatschappij van de Holding. Dit dienstencentrum biedt ruimte aan spin-offbedrijven en aan starters die aansluiting vinden met het onderzoek op het wetenschapspark en in het bijzonder met EnergyVille.

CBM: Methaangasextractie

Stijgende energieprijzen vergroten wereldwijd de interesse om verschillende soorten onconventionele gas- en oliereserves te ontginnen. Dit zijn reserves die voorheen niet op een economisch rendabele manier konden worden gewonnen. Traditionele én nieuwe energiebedrijven gaan voluit om het potentieel van deze alternatieve reserves te onderzoeken en nemen strategische posities in. De extractie van gas uit steenkoollagen (Coalbed Methane of CBM) en uit kleisteen (shale gas) zijn voorbeelden hiervan. Ook in Europa beginnen de eerste

pilootprojecten zich te ontwikkelen en is er in een aantal landen sprake van een 'land rush'.

LRM beschikt via NV Mijnen over de steenkoolconcessies van het Kemisch bekken. In samenwerking met VITO werden de onconventionele gasreserves binnen de concessie in kaart gebracht. In 2010 werd met een operationele partner een aandeelhoudersovereenkomst onderhandeld voor een exploratie- en pilootproject. Een succesvol CBM-project kan in een tweede fase geoptimaliseerd worden door de injectie van CO₂ (Enhanced CBM).

Onderzoek methaangasopslag Noorderkempen

De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) brengt de diepere ondergrond van Noord-Limburg in kaart om een geschikte ondergrondse gasopslagformatie te vinden. Tijdens de zomer slaat de beheerder van de aardgasopslaginfrastructuur in België, Fluxys, aardgas op in de ondergrond van Loenhout. Aardgasleveranciers beschikken hierdoor over een buffer om te voldoen aan de piekvraag in de winter. Samen met Fluxys participeert LRM in dit project omdat zij het onderzoek van de Limburgse ondergrond wil ondersteunen en de ontwikkeling van bijkomende ondergrondse opslagcapaciteit wil stimuleren. Een seismisch onderzoek werd al uitgevoerd.

GreenVille

Om tot de realisatie te komen van een Cleantech Campus op de site van de voormalige mijnzetel van Houthalen,

werd verder gestalte gegeven aan de herontwikkeling van het hoofgebouw tot cleantech-dienstencentrum. Het gebouw moet ruimte bieden aan startende en groeiende bedrijven in de cleantech-sector. Een cluster van diensten biedt hierbij een meerwaarde aan de gebruikers.

In 2010 sloten LRM en de gemeente Houthalen-Helchteren een aandeelhoudersovereenkomst en een dienstverleningsovereenkomst met het oog op de oprichting van de vennootschap GreenVille. GreenVille staat in voor de realisatie en vervolgens de exploitatie van het dienstencentrum. Naast dit dienstencentrum biedt het gebouw verder ruimte aan faciliterende diensten zoals vergaderruimten, bureautica, eetgelegenheden, ... De plannen voorzien bovendien in een exoruimte waar de bezoeker kennis maakt met de cleantech-sector. In totaal wordt het

historisch mijngebouw van ca. 5.000 m² in ere hersteld.

In december 2010 werd de stedenbouwkundige vergunning afgeleverd. De aanbestedingsdossiers worden gefinaliseerd. De oplevering van de werken en de start van de commerciële uitbating is voorzien in de eerste helft van 2012.

MetaPV-project

In het kader van het '7th Framework Programme' keurde de Europese Commissie het project 'MetaPV' goed. Dit real-life demoproject werd ingediend door het Consortium 3E, Infrax, LRM, SMA (Duitsland), University of Ljubljana (Slovenië) en AIT (Oostenrijk) en ging van start in 2010.

Op twee locaties in de provincie Limburg worden geconcentreerd PV-installaties (zo'n 130 residentieel en 30 industrieel) geïnstalleerd. De installaties

krijgen slimme invertoren die met het distributienet kunnen communiceren. Drie jaar lang zal het Consortium de effecten van het gebruik van deze 'slimme' invertoren op het bestaande Infrax-elektriciteitsnet monitoren en sturen.

Met Meta PV willen de projectpartners aantonen dat deze invertoren de decentrale energieproductie gevoelig kunnen optrekken zonder noemenswaardige – vaak dure – aanpassingen aan het bestaande elektriciteitsnet. Het Infrax-elektriciteitsnet is representatief voor andere netwerken in Europa en de rest van de wereld. De resultaten van het MetaPV-project zijn daarom van belang voor netwerkbeheerders wereldwijd.

LRM-PORTFOLIO CLEANTECH & ENERGIE OP 31 DECEMBER 2010

Bedrijf	Website	Activiteit
4HAMCOGEN	www.4energyinvest.com	WKK-centrale op basis van biomassa
CAPRICORN CLEANTECH FUND	www.capricorn.be	Investeringsfonds
DUCATT	www.ducatt.com	Innovatief vlakglas voor de zonne-energie-industrie
GENANO BENELUX	www.genano.be	Luchtzuivering
IPEC	www.ipec-enviro.be	Luchtzuivering
LIMBURG WIN(D)T	www.limburgwindt.be	Windenergieprojecten
MACHIELS BUILDING SOLUTIONS	www.machielsbuildingsolutions.be	Prefab houtskeletbouw
PUNCH POWERTRAIN	www.punchpowertrain.com	Automatische transmissies voor hybride wagens
VISYS	www.visysglobal.com	Visuele inspectie- & sorteersystemen
ZONNECENTRALE LIMBURG	-	Zonne-energieprojecten

DE ACTIVITEITEN

KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN

Met haar specifieke KMO-investeringsactiviteiten wil LRM een concrete invulling geven aan de leemte van risicokapitaal voor de kleinere ondernemingen in Limburg. KMO's die niet vallen binnen de gespecialiseerde sectoren ICT & Media, Life Sciences en Cleantech, vinden hun toegang tot LRM via het specifieke KMO-investeringsdomein. De focus ligt op KMO's met een groeiërgichte aanpak. Ondernemingen die door de recente economische crisis tijdelijk nood hebben aan risicokapitaal kunnen eveneens bij LRM terecht.

Een investering kan onder de vorm van een kapitaalsparticipatie en/of een Plus-lening, een standaard achtergestelde lening zonder waarborgen.

Plus-lening

Om de instapdrempel voor risicokapitaal verder te verlagen, lanceerde LRM de Plus-lening specifiek voor de kleinere, familiale KMO. Deze achtergestelde lening is vrij van allerhande waarborgen. We verstrekken ze als aanvulling op bancaire kredieten en de eigen middelen van de ondernemer. Bankiers beschouwen deze Plus-lening als bijkomend quasi-eigen vermogen, dus als een hefboom voor meer bankfinanciering. Het maximumbedrag van een Plus-lening bedraagt 500.000 euro, de rentevoet werd vastgelegd op 8% op jaarbasis. De Plus-lening heeft een looptijd van 7 jaar inclusief een vrijstelling van maximaal 2 jaar. Op 31/12/2010 telde de portefeuille van LRM 15 Plus-leningdossiers.

INVESTERINGEN IN NIEUWE PORTFOLIOVENNOOTSCHAPPEN

Containers Maes

Containers Maes is een snelgroeiende KMO die op enkele jaren evolueerde van containerverhuurbedrijf tot een belangrijke verwerker van voornamelijk bouw- en sloopafval. Het bedrijf onderscheidt zich door een verregaande sortering en recyclage van het opgehaalde bouw- en sloopafval, om zo de gevolgen voor het milieu te beperken. Het gerecycleerde afval wordt opnieuw maximaal ingezet als secundaire grondstof. Het restafval is een bron voor de opwekking van energie. Containers Maes is op 10 jaar tijd uitgegroeid tot een bedrijf met een omzet van 8 miljoen euro en 17 personeelsleden. Om haar groeitraject onafhankelijk verder te zetten, deed het bedrijf een beroep op een Plus-lening van LRM voor een bedrag van 500.000 euro.

Groep Bart Claes / De Barrier

LRM investeerde in 2009 via een achtergestelde lening in De Barrier Invest, de vastgoedvennootschap van De Barrier. In de loop van 2010 werden de

onderhandelingen tussen de eigenaars van De Barrier en groep Bart Claes succesvol afgerond. Hierdoor maken zowel de exploitatie- als de vastgoedvennootschap van De Barrier voortaan deel uit van de Groep Bart Claes. LRM behield na deze transactie haar rol van financier van het vastgoed.

Hengelhoef Concrete Joints

Hengelhoef Concrete Joints (HCJ) is producent van metalen uitzetvoegen voor industriële vloeren. Het bedrijf startte in 2007 als spin-off uit het metaalbewerkingsbedrijf Werkhuizen Hengelhoef Industrial Contracting. LRM kende begin 2010 een Plus-lening van 500.000 euro toe aan HCJ. Met de extra middelen kon het bedrijf haar volledige productieproces automatiseren en haar internationale verkooporganisatie verder uitbouwen.

De afzetmarkt strekt zich uit van Europa tot Canada, de Verenigde Staten, Rusland, het Midden-Oosten en Zuid-Korea. HCJ stelt een 20-tal personeelsleden tewerk.

Jans Metaalbewerking

Jans Metaalbewerking is een producent van attributen voor grondboringen in de mijnbouw, de petroleum- en gasindustrie en de bouwsector. De producten van Jans worden wereldwijd gebruikt om grondboringen op grote diepte uit te voeren en om boorkernen (grondstalen) naar boven te halen. Het bedrijf is op 20 jaar tijd uitgroeid tot een hooggespecialiseerde metaalbewerker en heeft een 30-tal medewerkers in dienst. De vraag naar booronderdelen is sterk verweven met de grondstoffenmarkt. Naar aanleiding van de financiële crisis

daalde de vraag dan ook spectaculair. Omgekeerd gaat het herstel nu gepaard met een zeer sterke stijging van de vraag. Om aan deze sterke omzetfluctuaties het hoofd te bieden, investeerde LRM 250.000 euro via een Plus-lening.

Stroominvest

LRM en de provincie Limburg leggen in de komende jaren een bijzondere focus op starters en jonge ondernemingen actief in de creatieve sectoren (design, mode, cultuur, communicatie, industriële vormgeving, etc.). Hiervoor hebben ze eind 2010 samen Stroominvest, het Cultuurinvesteringsfonds Limburg, opgericht. Stroominvest is operationeel actief sinds het voorjaar 2011 en werkt nauw samen met Cultuurinvest, het risicokapitaalfonds voor creatieve ondernemers van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

EXITS

In 2010 stapte LRM uit het kapitaal van de KMO's A&L Jeubis en Delicatessen Catering. De participatie van LRM werd verkocht aan de respectievelijke familiale medeaandeelhouders. De KMO's Licensed en Q Sports werden in 2010 failliet verklaard.

BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR

Tessenderlo Schoonhees

LRM kocht in 2010 33 ha industriegrond van Tessenderlo Chemie. Het terrein aan de Industrieweg en de Fabriekstraat grenst aan de huidige industriële site van Tessenderlo Chemie maar is niet essentieel voor de verdere uitbouw van haar kernactiviteiten.

Het industriegebied wordt ontwikkeld naar een nieuw bedrijvenpark van 24 ha, omsloten door een groenbuffer van 9 ha. De nieuwe zone bevindt zich op een viertal kilometer van het op- en afrittencomplex van de E313 ter hoogte van Ham-Tessenderlo. LRM zal het terrein in Tessenderlo ontwikkelen naar percelen van 0,5 tot 2 ha. Hiermee speelt ze in op de behoefte van zowel kleine als middelgrote ondernemingen. Eind 2010 werd de bouwaanvraag voor de insteekweg van de eerste fase ingediend. Deze weg zorgt voor de gezamenlijke ontsluiting van de gronden van Tessenderlo Chemie en LRM. In een volgende fase zal LRM haar gronden verder ontsluiten. Het nieuwe bedrijvenpark biedt dan plaats aan 25 bedrijven. De commercialisering is voorzien voor eind 2012.

KMO-zone Lanklaar

Het stadsbestuur van Dilsen-Stokkem stelde een bijzonder plan van aanleg (BPA) op om het industriegebied in Dilsen-Lanklaar te revitaliseren. LRM beschikt in dit gebied over een uitteefbare oppervlakte van ongeveer 4 ha aan de Vilvertstraat. In 2010 kocht LRM ca. 4,2 ha bijkomende industriegronden van ELIA met het oog op de verdere ontwikkeling. De aannemer voor de reorganisatie van het industriegebied in Lanklaar is geselecteerd, zodat de insteekweg kan worden aangelegd in de loop van 2011. Hiermee zullen de ca. 8 ha gronden van LRM ontsloten worden en kunnen de percelen verkoopklaar aangeboden worden. De nieuwe bedrijvzone bestaat uit een zone voor bedrijven in een parkachtige omgeving, een zone voor werken en

wonen aan water en groen, en een zone voor regionale bedrijven.

KMO-zone As

De KMO-zone in As werd in 2007 aangelegd. Naast de gemeentelijke technische diensten en het gemeentelijk containerpark vonden 9 lokale bedrijven uit diverse sectoren hun plaats op het bedrijventerrein. In 2010 en begin 2011 werden de laatste aktes verleden en werden de meeste gebouwen opgericht. Voor de realisatie van een bedrijfsverzamelgebouw werd begin 2011 ook het overblijvend perceel van ca. 0,71 ha verkocht. Vier bedrijven zullen zich hier vestigen.

KMO-zone Punch Powertrain

LRM kocht in 2010 10 ha bedrijventerreinen van Punch Property International, een dochtervennootschap van Accentis. De gronden maakten deel uit van de Punch-site in Sint-Truiden en werden gehuurd door Punch Powertrain. Het aangekochte deel werd niet benut door de huidige huurder. Met de aankoop activeert LRM deze gronden en stelt ze ter beschikking aan Limburgse KMO's. De nieuwe KMO-gronden liggen binnen de industriezone Schurhovenveld in Sint-Truiden. Ongeveer 1,2 ha die aan de Nijverheidslaan en de Groenstraat grenzen, zijn onmiddellijk commercialiseerbaar. Het resterende deel wordt ontwikkeld en ontsloten met de aanleg van een nieuwe insteekweg en de nodige nutsvoorzieningen. De percelen van deze tweede fase zijn medio 2012 bouwrijp.

KMO-zone Zonhoven

Begin 2007 startten de werken voor de omvorming van het voormalig 7 ha grote militaire domein tot een ambachtelijke KMO-zone.

Eind 2010, begin 2011 werden alle verkopen gerealiseerd en vonden in totaal 24 bedrijven hier een nieuwe stek.

LRM-PORTFOLIO KMO OP 31 DECEMBER 2010

Bedrijf	Website	Activiteit
BIS-TECHNICS 2000	www.bistechnics2000.com	Industrieel gereedschap
BOSMANS GRAPHIC SOLUTIONS	www.drukkerijbosmans.be	Drukkerij
COMM-ART	www.commart.be	Software voor taalcommunicatie
CONTAINERS MAES	www.containersmaes.be	Containerverhuur, grond- en afbraakwerken
DE BARRIER	www.debarrier.be	Hotel, restaurant en seminarie
DEWALQUE-MARCHAL	www.dewalque-marchal.be	Plaatsen hoogspanningskabels
DOXIS LIGHTING FACTORY	www.doxis.be	Design verlichting
ELAN LANGUAGES	www.elanlanguages.com	Vertaaldiensten
FLANDERS QUALITY PLANT	www.flanders-qualityplant.be	Plantenkwekerij
HCJ	www.hcjoints.be	Producent metalen voegen
JANS METAALBEWERKING		Producent van onderdelen voor grondboringen
J.M. CONSTRUCT	www.jmconstruct.be	Metaalbewerking
JOHAN NICOLAI	www.nicolaifruit.be	Fruitveredeling
MARIS GROUP	www.marisgroup.be	Verhuur elektriciteitsvoorzieningen
MINERVA	www.minerva-bikes.be	Distributie en assemblage fiets(onderdelen)
ONDERNEMERSTALENT		Investeringsvennootschap
PROVAN	www.provan.be	Metaalbewerking
RANE NESA	www.nesa.be	Productie en plaatsing hekwerken
ROAM CHEMIE	www.roamchemie.be	Waterbehandeling
VISIOMATICS	www.visiomatics.com	Appelsorteeremachine

DE ACTIVITEITEN

GROTE ONDERNEMINGEN

Ondernemingen uit de traditionele sectoren kunnen met hun groeiplannen bij LRM terecht. Investeren in nieuwe initiatieven en in bedrijven met ambitieuze plannen is een basisdoelstelling van LRM. LRM besteedt veel aandacht aan de financiering van familiale ondernemingen en familiale opvolgingen. Via projectfinancieringen investeert LRM ook in projecten die wel noodzakelijk zijn voor grote en/of multi-nationale ondernemingen, maar niet tot hun kernactiviteiten behoren.

INVESTERINGEN IN NIEUWE PORTFOLIOVENNOOTSCHAPPEN

Aedifica

Sinds 2006 is LRM een belangrijke aandeelhouder van Different Hotels. Different Hotels droeg bij tot de vernieuwing van de stadscentra van Genk en Tongeren met haar nieuwe hotelprojecten Carbon en Eburon. Investeren in vastgoed van hotels is sterk kapitaalsintensief. De aandeelhouders van Different Hotels kozen in 2010 ervoor om de vastgoedinvesteringen onder te brengen in Aedifica, een beursgenoteerde vastgoedbevak. Hierdoor werd Different Hotels eigenaar van een pakket aandelen Aedifica. Door middel van een kapitaalsvermindering bij Different Hotels onder de vorm van aandelen Aedifica werd LRM direct aandeelhouder van deze vastgoedbevak.

(kabels, kabelbomen, elektronische assemblies) voor de professionele industrie. Connect Group stelt vandaag ca. 1.700 mensen tewerk over verschillende Europese vestigingen.

In 2010 gaf de onderneming een converteerbare obligatielening uit ten bedrage van 5 miljoen euro om haar financiële structuur te verbeteren. Deze kapitaalinjectie was nodig nadat ze eind 2009 haar verlieslatende automatiseringsactiviteit had afgestoten. LRM onderschreef deze converteerbare lening voor een bedrag van 925.000 euro.

EXITS

In de loop van 2010 verkocht LRM haar participatie in Becona, Kaasbrik en Spaas Kaarsen aan de respectievelijke familiale medeaandeelhouders. Multi-comm werd in 2010 failliet verklaard.

VERVOLGINVESTERINGEN

Connect Group

Connect Group is gespecialiseerd in 'contract manufacturing services'

BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR GROTE ONDERNEMINGEN

Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA)

LRM sloot in 2008 samenwerkingsakkoorden voor drie belangrijke bedrijventerreinen in het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA):

1. Ravenshout Noord in Beringen
2. Genebos/Ravenshout in Ham/Tessenderlo
3. Zwartenhoek in Ham

In deze samenwerkingsverbanden neemt LRM de rol van ontwikkelaar van bedrijventerreinen op zich. Enerzijds voorziet ze het nodige kapitaal voor de aankoop van terreinen en uitrusting, anderzijds brengt ze haar expertise op het vlak van projectontwikkeling aan.

1. Ravenshout Noord – Beringen

Samen met de stad Beringen en POM Limburg ontwikkelt LRM het bedrijventerrein Ravenshout Noord in Beringen. Dit bedrijventerrein is 43 ha groot en biedt plaats aan regionale en watergebonden bedrijven. In 2010 werden de ontwerp- en infrastructuurstudies afgerond. De procedure voor het verkrijgen van de onteigeningsmachtiging werd aangevraagd. Tussen de projectpartners wordt in de loop van 2011 een projectvennootschap opgericht. Vanuit deze vennootschap vindt de verdere ontwikkeling plaats.

2. Zwartenhoek – Ham

Voor de ontwikkeling van Ham Zwartenhoek zette LRM een samenwerking op met de gemeente Ham, POM Limburg en met NV De Scheepvaart. De industriezone is 89 ha groot

en bevat zowel watergebonden als niet-watergebonden percelen. Na de gezamenlijke ontwikkeling geeft LRM de niet-watergebonden percelen en NV De Scheepvaart de watergebonden percelen uit. De Vlaamse Regering keurde in maart 2010 het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan definitief goed. De procedure voor verwerving werd in het najaar van 2010 opgestart. In de loop van 2011 worden de studie- en infrastructuurdossiers afgerond. De infrastructuurwerken zijn gepland voor 2012 zodat vanaf 2013 de eerste percelen verkoopklaar op de markt kunnen gebracht worden.

3. Genenbos/Ravenshout – Ham en Tessenderlo

Het bedrijventerrein Genenbos bestaat uit een nieuwe ontwikkeling van 25 ha greenfield voorbestemd voor transportbedrijven en logistieke bedrijven. LRM sloot hiervoor een samenwerkingsovereenkomst met POM Limburg en met de gemeenten Ham en Tessenderlo. Daarnaast voorziet de ontwikkeling van dit gebied in de herstructurering van een deel van het industrieterrein Ravenshout: 'brownfield'. POM Limburg heeft in mei 2011 de onteigeningsmachtiging ontvangen, zodat verdere stappen gezet kunnen worden naar de ontwikkeling van deze terreinen.

Kristalpark III (Balim) – Lommel

Samen met Stad Lommel ontwikkelt LRM 300 ha nieuwe bedrijventerreinen in Lommel. Deze terreinen maken deel uit van een aaneengesloten industriezone van maar liefst 900 ha. Hierdoor beschikt LRM over een strategische

positie in België en Europa, waar grote industriegebieden bijzonder schaars zijn. Door de trimodale ontsluiting (auto-, spoor- én waterwegen) en de grootte van de percelen is het terrein van strategisch belang voor de Limburgse en de Vlaamse economie. Kristalpark III wordt in vier zones verdeeld:

1. een 'trimodale' zone voor logistiek, transport en distributie inclusief overslagterminals;
2. een zone voor megaprojecten en ondersteunende bedrijvigheid;
3. een zone voor grootschalige regionale bedrijven;
4. een groen bedrijvenpark voor kennisintensieve bedrijvigheid.

De infrastructuurwerken worden op 30 juni 2011 opgeleverd. Daarna is het volledige bedrijvenpark bouwrijp.

Thorpark

De stad Genk is eigenaar van het hoogwaardig bedrijvenpark op de voormalige mijnsite van Waterschei: Thorpark. LRM heeft een samenwerkingsovereenkomst met de Stad Genk voor de ontwikkeling van het bedrijvenpark. Met het oog op de ontwikkeling van een eerste cluster van kantoorachtige bedrijfsgebouwen op een terrein van 22.500 m² gingen beide partners op zoek naar een operationele ontwikkelaar met wie de onderhandelingen in een afrondingsfase zitten.

De plannen voorzien de gefaseerde realisatie van een tiental gebouwen met parkeerfaciliteiten.

Mobility Center Genk Zuid (MCGZ)

MCGZ is een logistiek dienstencentrum.

DE ACTIVITEITEN

GROTE ONDERNEMINGEN

Het concept omvat vier centra: een opleidingscentrum (VDAB-opleidingscentrum), een technisch dienstencentrum (de Technostreet), een logistiek centrum en een facilitair centrum (tankstation met faciliteiten).

Aandeelhouders Groep Ewals, NV De Scheepvaart en LRM startten in 2010 gesprekken voor de realisatie van een Business center in samenwerking met vastgoedpartners.

BIP: Brustem Industriepark - Sint-Truiden

LRM en POM Limburg participeren elk voor 50% in BIP. Deze vennootschap

verkoopt industriegronden op de voormalige luchtmachtbasis in Brustem, Sint-Truiden. De gronden op Brustem Industriepark staan ingekleurd als 'regionaal bedrijventerrein'. Daarnaast is er een zone voorbehouden voor luchtvaartgebonden bedrijven die de start- en landingsbaan kunnen gebruiken. In het boekjaar 2010 werden 3 notariële akten verleden voor een totale

oppervlakte van 6 ha, 10a. verder is er een overeenkomst gesloten met de stad Sint-truiden met betrekking tot de overdracht van de faciliteitenzone. De totale oppervlakte bedraagt 5ha, 12a. Tevens is er een zone van 7.5 ha voor luchtvaartgebonden activiteiten.

Hermes, het logistieke bedrijventerrein van Genk-Noord

De voormalige mijnsite van Winterslag is omgevormd tot een modern logis-

tiek bedrijvenpark van 61 ha. In 2010 werden de laatste 4,6 ha aan logistieke gronden verkocht aan De Lijn en Dalgatrans. Daarnaast werd het verwevingsgebied van 4,2 ha verkocht aan de stad Genk. Hiermee is het Hermes-park volledig uitverkocht.

LRM-PORTFOLIO GROTE ONDERNEMINGEN OP 31 DECEMBER 2010

Bedrijf	Website	Activiteit
ALRO HOLDINGS	www.alro.be	Oppervlaktebehandeling
ASAP HR GROUP	www.asap.be	HR-diensten
BE-MINE Project	-	Ontwikkeling Beringen-Mijn
BROUWERIJ MARTENS	www.martens.be	Brouwerij
BRUSTEM INDUSTRIEPARK	www.brustembedrijvenpark.be	Bedrijventerrein
BRUYNINX GROEP	www.garagebruyninx.be	Autodistributie
CONNECT GROUP	www.connectgroup.com	Contract manufacturing
DIFFERENT HOTELS GROUP	www.differenthotels.be	Hotels
FREMACH GROEP	www.fremach.be	Spuitgieten
HARVEST TIME BAKERIES	www.harvesttimebakeries.com	Industriële bakkerij
MOBILITY CENTER GENK ZUID	www.mcgenk.be	Logistiek Dienstencentrum
PATRIVELM	www.patrivelm.be	Meegroeicampus ouderen
SCANA NOLIKO	www.scananoliko.be	Voedingsproducent
VR MAASMECHELEN VILLAGE	www.valueretail.com	Outletcenter
VCST	www.vcst.be	Componenten voor automobielsector

DE ACTIVITEITEN

BEHEER MIJNPATRIMONIUM

Via haar historische dochtervennootschappen staat LRM in voor de nazorg van het Limburgse mijnverleden. De activiteiten zijn zeer uiteenlopend en variëren van onderhoud en restauratie van geklasseerde gebouwen tot de bemalingsactiviteiten in mijnverzakkingsgebied.

ONDERHOUD

LRM onderhoudt de geklasseerde monumenten op de voormalige mijnterreinen en verzekert zo het voortbestaan van het mijnpatrimonium.

In Heusden-Zolder vonden er in 2010 verstevigingswerken plaats aan de Monnoyerschouw in afwachting van een definitief restauratiedossier. LRM zal er eveneens een ontwerper aanstellen voor de opmaak van een renovatiedossier voor het schachtgebouw.

In Beringen werd de spoorwegbrug van het vroegere kolenspoor verstevigd als voorbereiding op een definitief restauratiedossier.

SANERING EN BOSBEHEER

Tot eind 2009 stond LRM in voor de opvolging van de sanering van de voormalige mijnterreinen. Deze opdracht eindigt in 2011 met een eindrapport voor de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

132 ha bos dat zich uitstrekt over de voormalige mijnterreinen van Waterschei, Winterslag en Zolder werd in 2010 verkocht. De resterende bossen, ca. 19 ha groot en gelegen in Eisden, worden verder beheerd volgens een twintigjarig bosbeheerplan.

BEMALINGSVERPLICHTING

LRM draagt nog altijd de bemalingsverplichting die voortspuit uit de voormalige mijnactiviteiten. Haar dochtervennootschap, de NV Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijng gebied (MBLM), pompt continu oppervlaktewater weg uit de mijnverzakkingsgebieden. Het debiet bedroeg in 2010 20 miljoen m³ tegen ca. 19 miljoen m³ in 2009. Verder werden er ook nog onderhoudswerken aan de verschillende pompstations uitgevoerd.

MIJNSCHADE

In 2010 ontving MBLM 75 nieuwe klachten voor bouwtechnische schade. Het aantal definitief gesloten dossiers tijdens dat boekjaar bedroeg 64. Hiervan werden er 21 afgesloten met positief gevolg, 43 werden geweigerd. De totaal uitbetaalde schade in 2010 bedroeg 271.946 euro.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2010

RESULTATENREKENING

	in 1000 €	in 1000 €
RESULTATENREKENING	2010	2009
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	2.755	2.255
Omzet	2.818	2.700
Toename (afname) in voorraad g.i.b., gereed prod. en best. in uitv. (+)/(-)	-754	-1.545
Geproduceerde vaste activa	1	21
Andere bedrijfsopbrengsten	690	1.079
BEDRIJFSKOSTEN	6.987	5.497
<i>Handelsgoederen, grond- en hulstoffen</i>	<i>1.071</i>	<i>1.998</i>
<i>Aankopen</i>	<i>9.917</i>	<i>2.635</i>
Afname (toename) van de voorraad (+)/(-)	-8.846	-637
Diensten en diverse goederen	2.624	2.096
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	4.038	4.051
Afschrijvingen en waardeverminderingen op opr.kosten, op IVA en MVA	559	419
Waardeverminderingen op voorr., best. in uitv. en handelsvorderingen (+)/(-)	-88	-
Voorzieningen voor risico's en kosten-Toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	-1.465	-3.211
Andere bedrijfskosten	248	144
BEDRIJFSWINST (VERLIES) (+)/(-)	-4.232	-3.242
FINANCIËLE OPBRENGSTEN	8.663	15.235
Opbrengsten uit financiële vaste activa	6.680	7.155
Opbrengsten uit vlottende activa	288	522
Andere financiële opbrengsten	1.695	7.558
FINANCIËLE KOSTEN	3.344	6.319
Kosten van schulden	46	43
Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen	2.353	3.274
Waardeverminderingen op vlottende activa (+)/(-)	-1.144	-16.886
Andere financiële kosten	2.089	19.888
WINST (VERLIES) UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING, VOOR BELASTING (+)/(-)	1.087	5.674

	in 1000 €	in 1000 €
RESULTATENREKENING	2010	2009
UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	7.965	7.529
Terugneming van afschrijvingen en van waardevermind. op IVA en MVA	-	-
Terugneming van afschrijvingen op consolidatieverschillen	-	-
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	487	999
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	-	-
Meerwaarden bij realisatie van vaste activa	7.323	6.244
Andere uitzonderlijke opbrengsten	155	286
UITZONDERLIJKE KOSTEN	2.801	4.855
Uitz. afschrijvingen en waardevermind. op oprichtingskosten, immat. en MVA	-	-
Uitzonderlijke afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen	-	-
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	2.128	2.985
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (+)/(-)	-	-
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	584	1.842
Andere uitzonderlijke kosten	89	28
WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR VÓÓR BELASTING (+)/(-)	6.251	8.348
ONTTREKking AAN DE UITGESTELDE BELAST. EN BELASTINGLATENTIES	9	3
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT (+)/(-)	286	-101
Belastingen	286	81
Regularisering van belastingen en terugn. van voorzieningen vóór belast.	-	182
WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR (+)/(-)	5.974	8.452
AANDEEL IN RESULTAAT VENNOOTSCH. MET VERMOGENSMUTATIE (+)/(-)	126	2.357
Winstresultaten	1.741	3.572
Verliesresultaten	1.615	1.215
GECONSOLIDEERDE WINST (VERLIES) (+)/(-)	6.100	10.809
Waarvan:		
AANDEEL VAN DERDEN (+)/(-)	121	-1.926
AANDEEL VAN DE GROEP (+)/(-)	5.979	12.736

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2010

BALANS

	in 1000 €	in 1000 €
ACTIVA	2010	2009
VASTE ACTIVA	171.637	157.190
IMMATERIELE VASTE ACTIVA	18	37
POSITIEVE CONSOLIDATIEVERSCHILLEN	5.328	10.237
MATERIELE VASTE ACTIVA	12.774	15.279
Terreinen en gebouwen	9.074	11.691
Installaties, machines en uitrusting	3.385	3.286
Meubilair en rollend materieel	128	112
Leasing en soortgelijke rechten	187	190
Overige materiële vaste activa	-	-
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	-	-
FINANCIELE VASTE ACTIVA	153.517	131.637
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	63.866	61.463
<i>Deelnemingen</i>	<i>48.418</i>	<i>45.296</i>
<i>Vorderingen</i>	<i>15.448</i>	<i>16.167</i>
Andere ondernemingen	89.651	70.174
<i>Deelnemingen, aandelen en deelbewijzen</i>	<i>24.223</i>	<i>10.048</i>
<i>Vorderingen</i>	<i>65.428</i>	<i>60.126</i>
VLOTTENDE ACTIVA	136.959	141.684
VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR	15	11
Handelsvorderingen	-	-
Overige vorderingen	15	11
VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	30.088	21.996
Vorraden	30.088	21.996
<i>Onroerende goederen bestemd voor verkoop</i>	<i>30.088</i>	<i>21.996</i>
VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	6.890	4.260
Handelsvorderingen	994	899
Overige vorderingen	5.896	3.361
GELDBELEGGINGEN	83.873	89.713
Overige beleggingen	83.873	89.713
LIQUIDE MIDDELEN	14.828	24.335
OVERLOPENDE REKENINGEN	1.265	1.369
TOTAAL DER ACTIVA	308.596	298.874

	in 1000 €	in 1000 €
PASSIVA	2010	2009
EIGEN VERMOGEN	249.011	247.564
KAPITAAL	208.047	208.047
Geplaatst kapitaal	208.047	208.047
HERWAARDERINGSMEERWAARDEN	47	280
GECONSOLIDEERDE RESERVES	28.005	32.855
NEGATIEVE CONSOLIDATIEVERSCHILLEN	12.064	5.439
KAPITAALSUBSIDIES	848	943
BELANGEN VAN DERDEN	9.837	7.265
BELANGEN VAN DERDEN	9.837	7.265
VOORZIENINGEN, UITGESTELDE BELASTINGEN EN BELAST.LATENTIES	26.309	27.784
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN	26.013	27.479
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	557	543
Grote herstellings- en onderhoudswerken	6.448	6.494
Overige risico's en kosten	19.008	20.442
UITGESTELDE BELASTINGEN EN BELASTINGLATENTIES	296	305
SCHULDEN	23.439	16.261
Schulden op meer dan een jaar	-	-
Financiële schulden	-	-
<i>Achtergestelde leningen</i>	-	-
<i>Niet-achtergestelde obligatieleningen</i>	-	-
<i>Leasingschulden en soortgelijke schulden</i>	-	-
<i>Kredietinstellingen</i>	-	-
<i>Overige leningen</i>	-	-
SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR	23.412	15.810
Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	-	31
Financiële schulden	5.000	125
<i>Kredietinstellingen</i>	5.000	125
Handelsschulden	1.300	1.314
<i>Leveranciers</i>	1.300	1.314
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	71	178
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	1.009	931
<i>Belastingen</i>	471	402
<i>Bezoldigingen en sociale lasten</i>	538	529
Overige schulden	16.032	13.231
OVERLOPENDE REKENINGEN	27	451
TOTAAL DER PASSIVA	308.596	298.874

RESULTATENREKENING

RESULTATENREKENING

Het boekjaar 2010 sluit af met een geconsolideerde winst van 6,100 miljoen euro. De consolideerde winst met betrekking tot het aandeel van de groep bedraagt 5,979 miljoen euro. De winstdaling ten opzichte van vorig jaar is hoofdzakelijk een gevolg van de economische situatie. Gerealiseerde meerwaarden op exits zijn een natuurlijke bron van inkomsten voor een investeringsmaatschappij. In het kader van de economische situatie in 2010 was een positief exitbeleid niet opportuun. Meerwaarden op de verkoop van industriegronden hadden wel een belangrijke impact op het resultaat. Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten uit de resultatenrekening.

Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten van LRM bestaan uit omzet, voorraadwijzigingen, geproduceerde vaste activa en andere opbrengsten.

De omzet omvat de managementfees en prestaties die gefactureerd werden aan derden.

De voorraadwijzigingen slaan op wijzigingen in de voorraad industriegronden.

De andere opbrengsten bestaan uit doorgerekende kosten aan derden en huuropbrengsten.

Hierbij vindt u een tabel met een opdeling van de bedragen naar oorsprong binnen de LRM-groep.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bedragen dit jaar 6,987 miljoen euro.

Hierbij vindt u een tabel met een opdeling van de bedragen naar oorsprong binnen de LRM-groep.

Financiële opbrengsten

De opbrengsten uit financiële vaste activa kunnen als volgt opgedeeld worden.

De 'andere intrestopbrengsten' uit deze tabel betreffen hoofdzakelijk de intrestopbrengst van de vastrentende effecten die als borgstelling geboekt staan tegenover geboekte voorzieningen.

De 'opbrengsten uit vlottende activa' bestaan hoofdzakelijk uit intresten van geldbeleggingen bij Mijnen NV ten belope van 0,210 miljoen euro.

De 'andere financiële opbrengsten' zijn volledig gerealiseerde meerwaarden op de verkoop van aandelen en obligaties binnen de beleggingsportefeuille. De daling ten opzichte van 2009 is een gevolg van de vermindering van de portefeuille, toevertrouwd aan vier professionele vermogensbeheerders.

Financiële kosten

De afschrijving van de positieve consolidatieverschillen is gedaald. Zie hiervoor bovenvermelde voetnoot met betrekking tot de "venture capital dossiers".

De terugname van waardeverminderingen op vlottende activa hebben grotendeels betrekking op waardever-

minderen op aandelen en obligaties in de portefeuille van Mijnen NV en dit ten belope van 0,820 miljoen euro.

De andere financiële kosten omvatten voornamelijk gerealiseerde minwaarden op verkopen van beleggingen uit de beleggingsportefeuille van Mijnen NV. Daarnaast zijn de transactie- en beheerskosten van het vermogensbeheer en de gerealiseerde minwaarden op participaties van NV LRM die onder de geldbeleggingen geboekt stonden opgenomen.

Uitzonderlijke opbrengsten

De uitzonderlijke opbrengsten ten bedrage van 7,965 miljoen euro bestaan voor 7,323 miljoen euro uit meerwaarden bij realisatie van vaste activa. De verkoop van industriegronden leverde voor 1,890 miljoen euro gerealiseerde meerwaarden op.

Uitzonderlijke kosten

De uitzonderlijke kosten bedragen 2,801 miljoen euro en bestaan grotendeels uit geboekte waardeverminderingen op vorderingen en gerealiseerde waardeverminderingen op participaties bij uitstap.

Aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast

De bijdrage van de participaties in het geconsolideerd resultaat bedraagt 0,126 miljoen euro.

Bedrijfsopbrengsten LRM (in miljoenen euro)

	LRM NV	MIJNEN NV	Andere ven- nootschappen	TOTAAL
Omzet	0,307	0,477	2,034	2,818
Voorraadwijziging	0	-0,004	-0,750	-0,754
Geprod. vaste activa	0,001	0	0	0,001
Andere opbrengsten	0,394	0,285	0,011	0,690
TOTAAL	0,702	0,758	1,295	2,755

Bedrijfskosten (in miljoenen euro)

	LRM NV	MIJNEN NV	Andere ven- nootschappen	TOTAAL
Handelsgoederen	0,458	0,141	0,472	1,071
Diensten & diverse goederen	2,105	0,125	0,394	2,624
Bezoldigingen	3,069	0,545	0,424	4,038
Afschrijvingen & waardeverminderingen	0,050	0,170	0,339	0,559
Waardevermind. op hand. vold.	0	-0,088	0	-0,088
Voorzieningen voor risico's & kosten	0	-1,266	-0,199	-1,465
Andere bedrijfskosten	0,038	0,098	0,112	0,248
TOTAAL	5,720	-0,275	1,542	6,987

Opbrengsten uit financiële vaste activa

	Bedragen (in miljoenen euro)
Intrestopbrengsten uit achtergestelde leningen aan participaties	4,010
Andere intrestopbrengsten	2,670
TOTAAL	6,680

TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2010

ACTIEF

ACTIEF

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit octrooien en softwarelicenties van de NV MIJNEN en de NV LRM.

Positieve consolidatieverschillen

Het bedrag van 5,328 miljoen euro komt overeen met de betaalde goodwill voor de participaties. Deze goodwill wordt per afzonderlijke participatie in regel afgeschreven over een termijn van 5 jaar.

Materiële vaste activa

Deze activa omvatten de resterende eigendommen, gronden en gebouwen van de voormalige mijnterreinen. De daling in de balanspost 'Terreinen en gebouwen' van 11,691 miljoen euro tot 9,074 miljoen euro is te verklaren door de verkoop van de gronden te As (Agentschap Natuur en Bos), te Genk Winterslag (Stad Genk, De Lijn), en te Zolder (Limburgs Landschap VZW). Anderzijds is er een stijging van deze balanspost door de aankoop van de gronden te Lanklaar (+0,579 miljoen euro). De balanspost omvat voor 4,091 miljoen euro eigendommen (178 ha grond en gebouwen, zie tabel) van NV Mijnen.

Deze tabel geeft meer informatie van de vaste activa binnen NV Mijnen.

De 'installaties, machines en uitrust-

Materiële vaste activa NV Mijnen

	Materiële vaste activa NV Mijnen (in miljoenen euro)
As	0,071
Beringen	0,069
Winterslag	0,187
Hasselt	2,175
Zolder	0,143
Houthalen	0,021
Dilsen-Lanklaar	0,777
Maaseik	0,148
Eisden	0,500
Totaal	4,091

	Wijziging 2010 t.o.v. 2009 (in miljoenen euro)
Nieuwe participaties	25,825
Exits & mutaties	-22,790
Vermogenswijzigingen	0,087
Totaal	3,122

ting' betreffen voor 3,144 miljoen euro pompinstallaties (grond, gebouwen en installaties) voor bemaling van de NV MBLM.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa stegen met 21,880 miljoen euro van 131,637 miljoen euro tot 153,517 miljoen euro. De balanspost 'vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast', steeg ten opzichte van vorig jaar met 2,403 miljoen euro, hoofdzakelijk door nieuwe participaties maar ook door het verstrekken van nieuwe achtergestelde leningen aan nieuwe en bestaande participaties.

Zie ook de voetnoot op deze pagina. De volgende tabel geeft een overzicht van deze wijzigingen in de post 'Deelnemingen waarop vermogensmutatie is toegepast'.

De post 'financiële vaste activa -andere ondernemingen' steeg met 19,477 miljoen euro. Hier was er enerzijds een toename van de deelnemingen die buiten de consolidatiekring vallen; anderzijds was er een toename door de toekenning van bijkomende achtergestelde leningen. Binnen de LRM-groep gebeurt de consolidatie op basis van de Belgian Gaap-principes¹.

¹ Om tot een getrouwer beeld te komen worden de "venture capital" dossiers op basis van artikel 116 van de consolidatiewetgeving niet meer opgenomen via de vermogensmutatiemethode. Voor het eerste jaar, 2010, betekent dit een deconsolidatie van de betreffende dossiers.

In de waarderingsregels voor de geconsolideerde jaarrekening is volgende wijziging opgenomen: "Alle participaties binnen onze speerpunt sectoren (Life sciences, ICT & Media en Cleantech & Energie) voor zover ze geen vastgoed gebonden dossiers of projectfinanciering zijn en ze zich bevinden binnen de eerste 7 jaren van hun levenscyclus, worden niet verwerkt via de vermogensmutatiemethode. Deze participaties worden aan instapwaarde, eventueel met een waardevermindering, opgenomen conform de enkelvoudige jaarrekening. Participaties die beursgenoteerd zijn worden altijd opgenomen aan de beurskoers per jaarafsluiting." Het effect van deze wijziging binnen de geconsolideerde jaarrekening bedraagt 3.000.030 euro positief voor het resultaat en 1.103.113 euro voor de belangen van derden.

Voorraden en bestellingen in uitvoering

	Boekhoudkundige waarde (in miljoenen euro)
Brustem Industriepark	1,088
KMO-zone As	0,127
Beringen spoor- en KMO-zone	0,200
Beringen Ravenshout	0,268
KMO-zone Zonhoven	0,123
Balim terrein	19,348
Lanklaar industriezone	0,796
Sint-Truiden KMO-zone	2,924
Tessenderlo KMO-zone	4,630
Houthalen cleantech campus	0,076
MGO-gasopslag	0,508
TOTAAL	30,088

Vlottende Activa

Voorraden en bestellingen in uitvoering

Deze post omvat de bedrijventerreinen die de groep in eigendom heeft en ontwikkelt met het oog op de verkoop. Dit jaar werden er bedrijventerreinen aangekocht te Beringen Ravenshout, Tessenderlo Schoonhees, Sint-Truiden en Lanklaar.

Het gaat hier over de volgende terreinen:

Vorderingen op ten hoogste een jaar

De handelsvorderingen stegen van 0,899 miljoen euro tot 0,994 miljoen euro. De post 'overige vorderingen' betreft o.a. terug te vorderen roerende voorheffing op de beleggingsinstrumenten binnen de beleggingsportefeuille, nog te ontvangen ontlastingen van onroerende voorheffing, het saldo van

de verkoopsom van de verkoop van deelnemingen en het gedeelte van de leningen die de LRM-groep op korte termijn moet ontvangen.

Geldbeleggingen en liquide middelen

Voor de toelichting bespreken we de posten 'geldbeleggingen' en 'liquide middelen' samen.

Beide posten daalden gezamenlijk van 114,048 miljoen euro eind 2009 tot 98,701 miljoen euro eind 2010. Deze daling is grotendeels toe te schrijven aan de gestegen investeringsactiviteiten van LRM.

Van de 98,701 miljoen euro wordt 79,117 miljoen euro beheerd door vier professionele vermogensbeheerders. Het resterende deel bestaat uit een portefeuille van overheidsobligaties, aandelen en termijnrekeningen in eigen beheer en enkele participaties die, conform de boekhoudkundige

voorschriften, geboekt werden als geldbeleggingen.

In de beheersmandaten van de vermogensbeheerders zijn ook voor 1,751 miljoen euro liquide middelen opgenomen. De parameters voor het vermogensbeheer zijn vastgelegd en voor alle vermogensbeheerders dezelfde, waardoor ze onderling in concurrentie staan.

Deze parameters waren voor 2010:

- een gemengde portefeuille bestaande uit minimum 90% obligaties (met eindvervaldag ten laatste 2012) en maximum 10% aandelen, binnen de Europese Monetaire Unie.
- de vrijheid om tot 30 % aan cash aan te houden van de totale portefeuillewaarde
- bedrijfsobligaties tot 25 % zijn mogelijk ter vervanging van overheidsobligaties (minimum rating is BBB of investment grade).
- de mogelijkheid om vastgoedpapier aan te houden is niet meer toegelaten
- opties zijn niet toegelaten

Overlopende rekeningen

De post 'overlopende rekeningen' betreft hoofdzakelijk te ontvangen intresten van OLO's, zicht- en termijnrekeningen.

PASSIEF

PASSIEF

Eigen vermogen

Kapitaal

Het kapitaal van 208,047 miljoen euro wordt vertegenwoordigd door 1.533.361 aandelen op naam zonder vermelding van nominale waarde.

Hiervan werd 1 aandeel op 15 juli 2008 verkocht aan PMV ter uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 7 maart 2008. De overige aandelen (1.533.360) zijn in handen van het Vlaams Gewest.

Herwaarderingsmeerwaarden

De herwaarderingsmeerwaarden betreffen meerwaarden op de mijnsites

die na sanering als industrieterreinen kunnen verkocht worden. De daling ten opzichte van 2009 is een gevolg van de verkoop van gronden in As en Winter slag waarop herwaarderingsmeerwaarden geboekt waren.

Geconsolideerde reserves

De geconsolideerde reserves bedragen per einde van het boekjaar 28,005

miljoen euro. Dat is 4,850 miljoen euro minder dan vorig jaar.

Eenzijds groeien deze reserves aan door de geconsolideerde winst van de groep ten bedrage van 5,979 miljoen euro. Anderzijds werd beslist dit jaar tot een dividenduitkering over te gaan van 11 miljoen euro zodat er per saldo een afname is van de reserves.

Bij beslissing van de Raad van Bestuur dd 25/11/2010 werd van deze 11 miljoen euro reeds 1 miljoen euro in 2010 als interimdividend uitgekeerd.

Negatieve consolidatieverschillen

De negatieve consolidatieverschillen stegen van 5,439 miljoen euro naar 12,064 miljoen euro. Deze stijging is een gevolg van nieuwe toetredingen tot het kapitaal van participaties.

Belangen van derden

Het belang van derden bedraagt 9,837 miljoen euro en heeft hoofdzakelijk betrekking op de participatie van AR-Kimedes Fonds NV ten belope van 49% in het kapitaal van KMOFIN. Tevens heeft dit betrekking op de participaties van Universiteit Hasselt en de POM ten belope van 41,07% in het kapitaal van Life Sciences Development Campus NV. In december 2010 werd Stroominvest Cultuur Investeringsfonds Limburg opgericht waarin de Limburgse Economische Raad een deelneming heeft van 1,61%. Al deze vennootschappen zijn dochters van de NV LRM.

Voorziening, uitgestelde belastingen en belastinglatenties

De totale voorzieningen en uitgestelde belastingen van de LRM-groep bedragen 26,309 miljoen euro. Dit is een daling van 1,475 miljoen euro ten opzichte van vorig jaar. Deze daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de besteding van voorzieningen bij NV Mijnen.

De verdeling over de verschillende vennootschappen geeft dit resultaat:

Bij de MIJNEN NV gaat het om voorzieningen voor historische sociale en ecologische verplichtingen uit de tijd van de steenkoolontginning zoals sanering, restauratie, sociale uitkeringen en mijnschade.

Bij de MBLM NV gaat het om voorzieningen voor toekomstige bouwtechnische schade.

Bij LSDC betreft het uitgestelde belastingen op kapitaalsubsidies.

Schulden

De schulden stegen met 7,178 miljoen euro ten opzichte van vorig jaar. De stijging is een gevolg van de stijging in de post 'Schulden op ten hoogste één jaar'.

Schulden op ten hoogste één jaar

De NV H.W.P. heeft kredietopenin-

gen aangegaan voor de aankoop en ontwikkeling van industriezones te Sint-Truiden en Tessenderlo: hiervoor werd in 2010 in totaal 5 miljoen euro opgenomen.

De rubriek 'overige schulden' ten belope van 16,032 miljoen euro betreft geëngageerde maar nog niet volstorte kapitaalsengagements bij participaties alsook nog uit te betalen dividenden.

Overlopende rekeningen

In de overlopende rekeningen worden de kosten vermeld waarvan we de afrekening op het einde van het boekjaar nog niet ontvangen hebben.

Voorzieningen voor risico's en kosten

	Bedragen (in miljoenen euro)
LRM NV	0,266
MIJNEN NV	24,165
MBLM NV	1,582
LSDC NV	0,296
	26,309

SOCIALE RESULTATEN

SOCIAAL BELEID EN BALANS

In overeenkomst met het opgestelde 'Corporate Governance Charter' komt het de Raad van Bestuur toe de beslissingen te nemen over het personeelsbeleid.

Werkgelegenheid

Eind 2010 stelde LRM 47 medewerkers te werk, onder wie 20 vrouwen. 7 medewerkers zijn tewerkgesteld bij de NV Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijngedebied en staan in voor het beheer van het resterende mijnpatrimonium. Alle andere personeelsleden zijn tewerkgesteld bij NV LRM. In 2010 namen we afscheid van 2 collega's. 8 nieuwe medewerkers werden verwelkomd. De gemiddelde leeftijd van het personeel bij NV LRM is 39 jaar.

Salarissysteem

Het bediendepersoneel valt onder de bevoegdheid van het Paritair Comité 218, ook het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor de bedienden genoemd. NV LRM heeft een eigen verloningsstelsel dat aansluit bij het stelsel van de financiële sector en uit twee soorten functies bestaat: functies met een anciënniteitgebonden verloning en functies met een functiegebonden verloning.

Voor deze functies zijn bovenwettelijke vergoedingen voorzien zoals een groeps- en hospitalisatieverzekering, een collectieve verzekering arbeidsongeschiktheid (gewaarbord inkomen), maaltijdcheques en een bonussysteem. Voor de functies met een functiegebonden vergoeding worden een maandelijke forfaitaire vergoeding, een bedrijfswagen conform de LRM 'car policy' en een mobiele telefoon toegekend. De bedrijfswagens worden geleased. In 2010 bedroegen de personeelskosten van LRM groep 4,04 miljoen euro, een afname van 0,013 miljoen euro ten opzichte van 2009.

SOCIALE RESULTATEN

Communicatie: informatie en dialoog

Het managementcomité vergadert tweewekelijks. Tijdens deze meeting houden de afdelingshoofden elkaar en de algemeen directeur op de hoogte van de dagelijkse evolutie op de werkvloer. De afdelingshoofden rapporteren de genomen beslissingen na afloop van het managementcomité aan hun respectieve medewerkers. Aangelegenheden waarover het management niet kan of mag beslissen, worden op de agenda van de eerstvolgende

vergadering van het bevoegde comité of eventueel de Raad van Bestuur geplaatst.

Binnen ieder domein (ICT & Media, Life Sciences, Cleantech & Energie, KMO en Grote Ondernemingen,) wordt er tweewekelijks een stafmeeting gehouden. De boekhoudafdeling, de commerciële afdeling en het secretariaat organiseren periodiek een onderling overlegmoment. Alle werknemers krijgen maandelijks een digitale interne nieuwsbrief toegestuurd.

Werkklimaat: initiatieven en aanspreekbaarheid

De evaluatie van de personeelsleden vormt een continu proces tijdens de loop van het jaar. In het begin van ieder jaar worden de doelstellingen geformuleerd. Eén keer per jaar zijn er formele evaluatie- en functioneringsgesprekken. Een aangenaam werkklimaat is zeer belangrijk voor LRM. Elke laatste vrijdag van de maand vindt een informele bijeenkomst tussen de algemeen directeur en het personeel plaats. Op geregelde tijdstippen worden initiatieven genomen om de werksfeer en de teamspirit te bevorderen. Ieder personeelslid kan in geval van problemen terecht bij zijn afdelingshoofd of bij de algemeen directeur.

JURIDISCHE STRUCTUUR & CORPORATE GOVERNANCE

De vennootschap NV LRM werd voor onbepaalde duur opgericht op 1 februari 1994 onder de rechtsvorm van een naamloze vennootschap. De zetel van de onderneming is gevestigd in 3500 Hasselt, Kempische Steenweg 555.

JURIDISCH PROFIEL: ONZE VENNOOTSCHAP

Maatschappelijk kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 208,047 miljoen euro. Het is verdeeld in 1.533.361 stemgerechtigde aandelen zonder vermelding van de nominale waarde. De aandelen zijn op naam en worden ingeschreven in een register van aandeelhouders.

Raad van Bestuur

De vennootschap wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. De raadsleden moeten een voorzitter en twee onderzitters aanduiden. De mandaten van de leden van de Raad van Bestuur duren ten hoogste zes jaar. De aanduiding van de 10 leden van de Raad van Bestuur gebeurt op voordracht van het Vlaams Gewest en de Provincie Limburg, die ieder 5 bestuurders voordragen.

Controles

De controle van de financiële toestand, de jaarrekening en de regelmatigheid van de verrichtingen gebeurt door één of meer commissarissen. Daarnaast is ook het Rekenhof belast met het nazicht van de rekeningen van de NV LRM. Het Rekenhof oefent op budgettair en boekhoudkundig vlak een informatieopdracht uit ten behoeve van het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement kan het Rekenhof gelasten de wettigheid en de regelmatigheid van sommige uitgaven te onderzoeken, als ook financiële audits en onderzoeken van beheer uit te voeren. Het boekjaar van de vennootschap gaat in op 1 januari en eindigt op 31 december.

ORGANISATORISCH PROFIEL: ONZE ORGANISATIE

Structuur van de LRM-groep

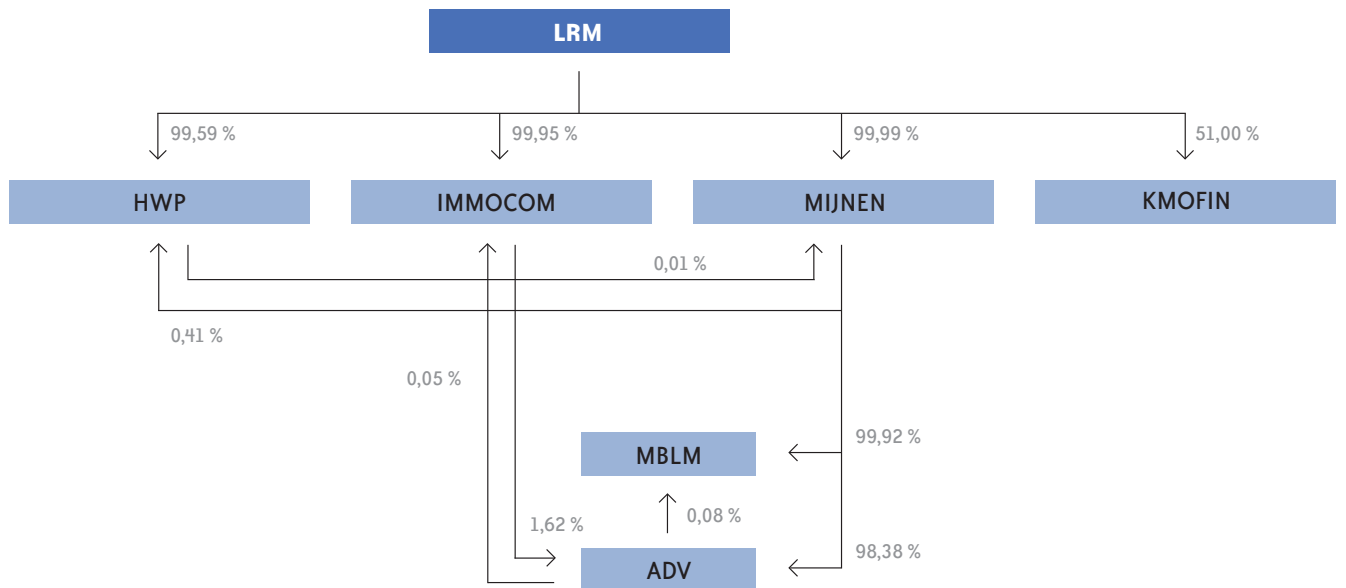
De NV LRM is de moedervernootschap van de volgende ondernemingen: de NV Mijnen, de NV Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijng gebied (MBLM), de NV Immocom, de NV Algemene Diensten Vennootschap (ADV), de NV Het WaterscheiProject (HWP), de NV KMOFIN en de NV Charbonter (in vereffening).

Het volgende schema geeft de groepsstructuur weer:

Het Vlaams Gewest is de hoofdaandeelhouder van de NV LRM. De ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) beschikt over 1 aandeel.

De missie en taken van de NV LRM worden beschreven in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen en in de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de NV LRM die werd afgesloten op 9 juni 2008.

STRUCTUUR VAN DE NV LRM

Algemene vergadering

Het Vlaams Gewest is de hoofdaandeelhouder en wordt vertegenwoordigd door Ingrid LIETEN, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding.

Controle Vlaams Gewest – Vlaamse Regering

Regeringsafgevaardigde
Ronald HOEBERS

Beleid

Raad van bestuur

Voorzitter
Hugo LEROI

Ondervoorzitters
Hedwig DE KOKER² †
Jean Claude VAN RODE

Bestuurders

Armand GHYSENS
Guy HUFKENS
Lies JANS, vervangen door Rita MOORS³
Nadia JANSEN
BVBA JRoos, met als vaste vertegenwoordiger Jozef ROOS
Myriam SCHEPERS
Daphne TUBEE

Adviserende comités Directiecomité

Hugo LEROI, Voorzitter
Hedwig DE KOKER †
Jean Claude VAN RODE

Auditcomité

Nadia JANSEN, Voorzitter
Hedwig DE KOKER †
Daphne TUBEE
Jean Claude VAN RODE

Remuneratiecomité

Hedwig DE KOKER †, Voorzitter
Hugo LEROI
Jean Claude VAN RODE

Investeringscomité

BVBA JRoos, met als vaste vertegenwoordiger Jozef ROOS, Voorzitter
Armand GHYSENS
Guy HUFKENS
Lies JANS, vervangen door Rita MOORS⁴
Myriam SCHEPERS

Secretaris van de vennootschap

Inne HESEMANS

Uitvoering

Dagelijks Bestuur

Algemeen directeur
R2I NV, vertegenwoordigd door Stijn BIJNENS⁵

Managementcomité

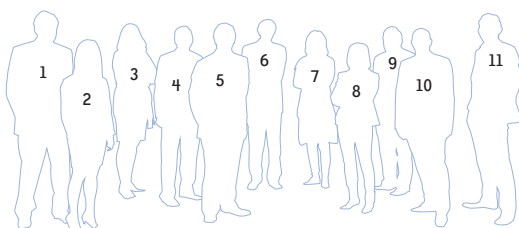
R2I NV, vertegenwoordigd door Stijn BIJNENS, algemeen directeur
Tom AERTS
Jeffrey ALENUS
Theo DONNE
Roeland ENGELEN
Guido QUANTEN
Nico VANDERVELPEN

² Hedwig De Koker overleed op 6 mei 2011.

³ De Raad van Bestuur benoemde mevrouw Rita Moors op 25 maart 2010 via coöptatie ter vervanging van mevrouw Lies Jans, hiermee gevolggend aan de beslissing van de Vlaamse regering dd 5 maart 2010.

⁴ Mandaat sinds 25 maart 2010

⁵ Vanaf 1 januari 2011 wordt de functie van algemeen directeur ingevuld door de heer Stijn Bijmens

1. Hedwig DE KOKER †
2. Daphne TUBEE
3. Nadia JANSEN
4. Jean Claude VAN RODE
5. Hugo LEROI
6. Guy HUFKENS

7. Rita MOORS
8. Myriam SCHEPERS
9. Jozef ROOS
10. Armand GHYSENS
11. Ronald HOEBERS

STRUCTUUR BESTUUR

Op 21 december 2006 keurde de Raad van Bestuur van de NV LRM haar 'Corporate Governance Charter' goed. Dit Charter bevat een samenvatting van de regels en gedragingen op basis waarvan de NV LRM (en bij uitbreiding haar dochtervennootschappen) wordt bestuurd en gecontroleerd. Het Charter wordt jaarlijks aan een evaluatie onderworpen.

Met de goedkeuring van haar 'Corporate Governance Charter' beantwoordt de NV LRM aan het Corporate Governance decreet van 15 december 2006. Het 'Corporate Governance Charter' werd opgesteld op basis van de geldende Belgische Corporate Governance codes (de Code Lippens en de Code Buysse) en de 'OECD Guidelines on Corporate Governance for State-Owned Enterprises'. De werking van de dochtervennootschappen van de NV LRM is afgestemd op het Corporate Governance Charter van de NV LRM. Het 'Corporate Governance Charter' kan geraadpleegd worden op de website www.lrm.be.

Raad van Bestuur NV LRM

Aantal bestuurders en samenstelling

De Raad van Bestuur van de NV LRM bestaat uit 10 niet-uitvoerende bestuurders.

Op voordracht van het Vlaams Gewest werden Hedwig De Koker †, Guy Huffkens, Hugo Leroi, Lies Jans en Daphne Tubée benoemd als bestuurder door

de Algemene Vergadering van 19 mei 2008. Op voordracht van de Provincie Limburg benoemde de Algemene Vergadering van 19 mei 2008 Armand Ghysens, BVBA JRoos met als vaste vertegenwoordiger Jozef Roos, Nadia Jansen, Myriam Schepers en Jean Claude Van Rode als bestuurder. Hun mandaat verloopt op de Algemene Vergadering van 2014. De Raad van Bestuur van LRM besliste op 25/03/2010, op voordracht van het Vlaams Gewest, het ontslag van mevrouw Lies Jans te aanvaarden en mevrouw Rita Moors via coöptatie te benoemen als bestuurder van NV LRM ter vervanging van mevrouw Lies Jans met ingang vanaf 25 maart 2010. Deze benoeming werd bekrachtigd door de statutaire Algemene Vergadering van 27 mei 2010.

De leden van de Raad van Bestuur

HUGO LEROI (geboren 1950, Hasselt) zetelt sinds 1994 in de Raad van Bestuur van de NV LRM en werd op 22 mei 2008 benoemd tot voorzitter van de Raad van Bestuur. Hij richtte ondermeer Carglass België, Carglass Nederland en Carglass Frankrijk op en was CEO van Carglass Europe tot 1999. Momenteel is hij gedelegeerd bestuurder bij NV LCC Management, NV Lerimco, NV Care4Cars en NV Autoglass Clinic. Hugo Leroi is eveneens erevoorzitter en bestuurder van VKW Limburg, bestuurder van VOKA-KvK Limburg, VOKA-VEV Vlaamse Kamer van Koophandel, POM-Limburg en van diverse andere vennootschappen, alsook voorzitter van de Raad van Bestuur van Circuit Zolder.

HEDWIG DE KOKER (geboren 1955, Zottegem, overleden op 6 mei 2011) was van 2001 tot 2008 regeringscommissaris van LRM en haar dochtervennootschappen. Hedwig De Koker werd op 19 mei 2008 aangesteld als bestuurder en op 22 mei 2008 benoemd tot ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de NV LRM. Hij was sinds 1988 fractiesecretaris in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en zetelde daarnaast als bestuurder in een aantal vennootschappen en vzw's.

JEAN CLAUDE VAN RODE (geboren 1951, Vilvoorde) is bestuurder van de NV LRM sinds 1999. Op 22 mei 2008 werd hij opnieuw benoemd tot ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de NV LRM. Van 1984 tot 2008 was Jean Claude Van Rode voorzitter ABVV Limburg. Hij bekleedt een aantal mandaten zoals raadshier bij het Arbeidshof en voorzitter van het onderzoekscomité van de grindsector.

ARMAND GHYSENS (geboren 1960, Genk) was bestuurder van NV LRM in de periode 2003 - 2006 en opnieuw sinds 2008. Hij studeerde geschiedenis aan de Vrije Universiteit Brussel en startte als wetenschappelijk medewerker in het Koninklijk Legermuseum. Tussen 1989 en 2007 bouwde Armand Ghysens als stafmedewerker van het Studiecentrum Willy Claes ervaring op in de socio-economische sectoren in Limburg. Van 1998 tot 2008 maakte hij deel uit van het Managementcomité Doelstelling2. Hij was als deskundige verbonden aan het kabinet van Minister van Werk Peter Vanvelthoven.

Momenteel is hij afgevaardigd bestuurder van Apotheken, Poliklinieken en Optieken De Voorzorg Limburg.

GUY HUFKENS (geboren 1939, Hasselt) zetelt eveneens sinds 1999 in de Raad van Bestuur van de NV LRM. Daarnaast zetelt Guy Hufkens als bestuurder in de Raad van Bestuur van diverse vennootschappen: ALLFIN (via houdstermaatschappij A3 Management), Bouchard Chocolaterie, Dascalides Chocolaterie, B.G.S. Brandbeveiliging en Gloria Detectiesystemen.

LIES JANS (geboren 1974, Anderlecht) zetelde in de Raad van Bestuur van de NV LRM van 2008 tot begin 2010. Lies Jans legde de eed af als Vlaams volksvertegenwoordiger op 30 juni 2009 en werd op 25 maart 2010 vervangen als bestuurder door Rita Moors.

RITA MOORS (geboren 1967, Genk) zetelt sinds maart 2010 in de Raad van Bestuur van de NV LRM. Zij studeerde af als juriste aan de KU Leuven in 1991. Sedert juli 1991 is Rita Moors ingeschreven als advocaat bij de Balie van Tongeren en sedert februari 2002 eveneens bij de Balie van Hasselt. Sedert 2007 vormt zij samen met 2 confraters een kostenassociatie Essentia Advocatenkantoor te Bilzen en Lummen. De verschillende rechtstakken worden behandeld, met een voorkeur voor handels- en bouwrecht. Sedert september 2009 wordt er eveneens opgetreden als schuldbemiddelaar voor het rechtsgebied Arbeidsrecht-bank Tongeren.

NADIA JANSEN (geboren 1974, Bree) zetelt sinds 2006 in de Raad van Bestuur van de NV LRM. Zij studeerde in Brussel af als licentiaat handelswetenschappen en startte haar carrière bij het accountantskantoor Deloitte op de afdeling Management Accounting. Haar ervaring situeert zich in het domein van rapportering en budgettering, investeringsanalyse, kostprijsberekening en reengineering. Momenteel is Nadia Jansen gedelegeerd bestuurder van het bouwbedrijf Group Jansen.

BVBA JROOS, MET VASTE VERTEGENWOORDIGER JOZEF ROOS (geboren 1943, Aalst) zetelt sinds 20 april 2006 in de Raad van Bestuur van de NV LRM. Jef Roos behaalde het diploma van burgerlijk metaalkundig ingenieur aan de KU Leuven en van Ph. D. in Metallurgical Engineering aan de Colorado School of Mines, USA. Tot 1994 was Jozef Roos gewoon hoogleraar aan de K.U. Leuven en voorzitter van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, tot 1997 voorzitter van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). Daarna bekleedde hij mandaten als CEO en als bestuurder in de staalsector (ALZ, Sidmar, Arbed en daarna in de fusiegroep Arcelor) en was van 2000 tot 2003 voorzitter van het Vlaams Economisch Verbond (VEV). Sinds 2004 is hij voorzitter van de Raad van Bestuur van de KU Leuven en in 2010 werd hij aangesteld als voorzitter van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB).

MYRIAM SCHEPERS (geboren 1961, Hasselt) is sinds april 2006 bestuurder

van de NV LRM. Myriam Schepers studeerde in 1984 af aan de KU Leuven als licentiaat doctorandus in de Toegepaste Economische Wetenschappen. Via APICS (USA) behaalde ze het diploma Production and Inventory Management. Haar beroepsloopbaan startte bij Philips Hasselt. In 1988 richtte ze haar eigen bedrijf Prefamac op. Zij bekleedt daarnaast het mandaat van ondervoorzitter bij Voka Kamer van Koophandel Limburg, is bestuurder van Voka-VEV Vlaamse Kamer van Koophandel, bestuurder van de Federatie van Belgische Kamers van Koophandel en is sinds begin 2010 ondervoorzitter van Flanders Investment & Trade (FIT), het Vlaams agentschap voor Internationaal Ondernemen.

DAPHNE TUBEE (geboren 1973, Maaseik) werd eveneens op 20 april 2006 benoemd tot bestuurder van de NV LRM. Daphne Tubee is licentiate vertaler en master HRM van opleiding en startte haar loopbaan in Antwerpen in de petroleumsector en nadien als communicatiemanager in de culturele sector. In 2004 verhuisde zij terug naar Limburg waar zij achtereenvolgens werkzaam was als Communicatie Manager van de Provincie Limburg en respectievelijk Directeur Partnerships en Algemeen Directeur a.i. van het living lab i-City. Naast de functie van Public Affairs Manager van het IBBT is zij sinds februari 2010 Raadgever Innovatie op het kabinet van Vlaams Viceminister-President Lieten en Bestuurder van Flanders Investment & Trade (FIT).

Rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheid

De Raad van Bestuur is belast met en verantwoordelijk voor het besturen van de NV LRM volgens de regelgeving en volgens de bepalingen van de samenwerkingsovereenkomst tussen de NV LRM en het Vlaams Gewest.

De Raad van Bestuur bepaalt de algemene strategie en de voornaamste beleidslijnen van de NV LRM, draagt zorg voor de goede uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst en legt hierover verantwoording af. De Raad van Bestuur is het hoogste beleidsorgaan van de NV LRM en beschikt over de volledige bestuursbevoegdheid met uitzondering van de bevoegdheden die door de wet aan de Algemene Vergadering zijn toegekend.

Werking - activiteitenverslag 2010

De Raad van Bestuur vergadert in beginsel om de maand. Indien nodig worden bijkomende vergaderingen belegd, hetzij op initiatief van de voorzitter van de Raad van Bestuur, hetzij op verzoek van één derde van de bestuurders. De bestuurders ontvangen de agenda van de vergadering van de Raad van Bestuur met alle daarbij horende relevante stukken in principe vijf werkdagen voor de vergadering. De agenda van elke vergadering bevat punten ter kennisgeving en punten ter beslissing.

Tijdens de zitting brengt de algemeen

directeur de bestuurders op de hoogte van alle belangwekkende ontwikkelingen in de groep. De bestuurders krijgen bij deze voortgangsrapportering de gelegenheid om vragen te stellen en een discussie te openen.

Alle belangrijke ontwikkelingen in een dossier worden aan de Raad van Bestuur voorgelegd.

De Raad van Bestuur bespreekt zowel de nieuwe investeringsprojecten, de inventaris van alle projecten/dossiers en alle belangrijke ontwikkelingen in de investeringsdomeinen. Naast het voorleggen van een schriftelijke nota aan de Raad worden zo nodig alle te bespreken punten persoonlijk toegelicht door de verantwoordelijke. Elke vergadering eindigt met een rondvraag. De bestuurders die het wensen, kunnen dan een specifiek punt ter sprake brengen. De Raad van Bestuur beslist in principe bij gewone meerderheid van uitgebrachte stemmen. In de praktijk handelt de Raad van Bestuur in onderling overleg en neemt doorgaans beslissingen bij consensus.

Aantal bijeenkomsten en aanwezigheidsgraad

In 2010 vergaderde de Raad van Bestuur 13 maal. De individuele aanwezigheidsgraad van de bestuurders op de vergaderingen van de Raad van Bestuur in 2010 ziet er als volgt uit:

Hugo LEROI (13/13)

Hedwig DE KOKER † (13/13)

Jean Claude VAN RODE (13/13)

Armand GHYSENS (11/13)

Guy HUFKENS (12/13)

Nadia JANSEN (10/13)

BVBA JROOS (13/13)

Rita MOORS⁶ (10/10)

Myriam SCHEPERS (13/13)

Daphne TUBEE (12/13)

Vergoeding van de bestuurders

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen een vaste vergoeding van 2.900 euro per jaar en een zitpenning van 600 euro per bijgewoonde vergadering van de Raad van Bestuur. De bestuurders die lid zijn van het directiecomité, auditcomité, investeringscomité en/of remuneratiecomité, ontvangen bovendien een zitpenning van 250 euro per bijgewoonde vergadering van het betrokken comité.

De voorzitter van de Raad van Bestuur krijgt een forfaitaire jaarlijkse vergoeding van 25.000 euro per jaar en een zitpenning van 250 euro per bijgewoonde vergadering van het directiecomité en het remuneratiecomité. De totale vergoeding van de bestuurders in 2010 bedroeg 146.381,39 euro.

Comités

De Raad van Bestuur laat zich bijstaan door het directiecomité, het auditcomité, het remuneratiecomité en het investeringscomité.

⁶ Mandaat sinds 25 maart 2010

Aantal bijeenkomsten en aanwezigheidsgraad van het directiecomité

In 2010 vergaderde het directiecomité 11 maal.

Op 22 mei 2008 benoemde de Raad van Bestuur volgende bestuurders tot lid van het directiecomité: Hugo Leroi (voorzitter), Hedwig De Koker † en Jean Claude Van Rode.

De individuele aanwezigheid van de leden van het directiecomité op de vergaderingen van het directiecomité tijdens het jaar 2009 ziet er uit als volgt:
Hugo LEROI (11/11)
Hedwig DE KOKER † (11/11)
Jean Claude VAN RODE (11/11)

Aantal bijeenkomsten en aanwezigheidsgraad van het auditcomité

Het auditcomité kwam 4 keer samen in 2010.

Op 22 mei 2008 benoemde de Raad van Bestuur volgende bestuurders tot lid van het auditcomité: Nadia Jansen (voorzitter), Hedwig De Koker †, Daphne Tubée en Jean Claude Van Rode.

De individuele aanwezigheidsgraad van de leden ziet er uit als volgt :
Nadia JANSEN (4/4)
Daphne TUBEE (3/4)
Hedwig DE KOKER † (4/4)
Jean Claude VAN RODE (4/4)

Aantal bijeenkomsten en aanwezigheidsgraad van het remuneratiecomité

Het remuneratiecomité kwam 10 keer samen in 2010.

Op 22 mei 2008 benoemde de Raad van Bestuur volgende bestuurders tot lid van het remuneratiecomité: Hedwig De Koker † (voorzitter), Hugo Leroi en Jean Claude Van Rode.

De individuele aanwezigheidsgraad van de leden ziet er uit als volgt:
Hedwig DE KOKER † (10/10)
Hugo LEROI (10/10)
Jean Claude VAN RODE (10/10)

Aantal bijeenkomsten en aanwezigheidsgraad van het investeringscomité

Het investeringscomité kwam 11 keer samen in 2010.

Op 22 mei 2008 benoemde de Raad van Bestuur volgende bestuurders tot lid van het investeringscomité: BVBA JRoos met als vaste vertegenwoordiger Jozef Roos (voorzitter), Armand Ghysens, Guy Hufkens, Lies Jans en Myriam Schepers.

De individuele aanwezigheidsgraad van de leden van het investeringscomité is als volgt:
BVBA JRoos (met als vaste vertegenwoordiger Jozef ROOS) (11/11)
Armand GHYSENS (10/11)
Guy HUFKENS (9/11)
Rita MOORS⁶ (8/8)
Myriam SCHEPERS (11/11)

Regeringscommissaris/Regeringsafgevaardigde

Bij besluit van de Vlaamse regering dd 28 mei 2010 (VR PV 2010/22 – punt 0015) werd de heer Ronald HOEBERS benoemd tot regeringsafgevaardigde

van de NV LRM en haar dochtervennootschappen, en dit ter vervanging van mevrouw Lieve SCHUERMANS.

De regeringsafgevaardigde oefent namens de Vlaamse Regering toezicht uit op de NV LRM en haar dochtervennootschappen over de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van NV LRM met het recht, de statuten van NV LRM, de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en NV LRM en de beginselen inzake financiële orthodoxie en inzake corporate governance.

De regeringsafgevaardigde heeft met raadgevende stem zitting in de Raad van Bestuur en de door de Raad van Bestuur ingestelde comités.

De individuele aanwezigheidsgraad in de Raad van Bestuur en de verschillende comités opgericht binnen de Raad van Bestuur was in 2010 als volgt:

Regeringsafgevaardigde Lieve SCHUERMANS:

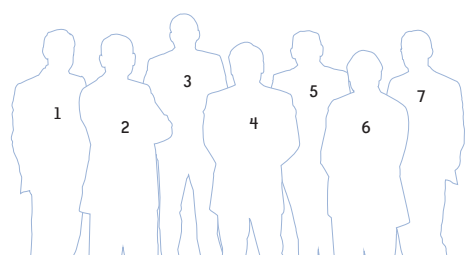
Raad van Bestuur (4/5)
Directiecomité (3/5)
Auditcomité (2/2)
Remuneratiecomité (2/3)
Investeringscomité (2/4)

Regeringsafgevaardigde Ronald HOEBERS:

Raad van Bestuur (8/8)
Directiecomité (5/6)
Auditcomité (2/2)
Remuneratiecomité (4/7)
Investeringscomité (6/7)

1. Nico VANDERVELPEN
2. Jeffrey ALENUS
3. Tom AERTS
4. Stijn BIJNENS
5. Theo DONNÉ
6. Guido QUANTEN
7. Roeland ENGELEN

Dagelijks bestuur

De operationele leiding van de vennootschap wordt waargenomen door de algemeen directeur, R2I NV, vertegenwoordigd door de heer Stijn Bijmens. De algemeen directeur wordt bijgestaan door het uitvoerend managementcomité. Vanaf 1 januari 2011 wordt de functie van algemeen directeur ingevuld door de heer Stijn Bijmens. In 2010 heeft het uitvoerend managementcomité tweewekelijks vergaderd. De vergoeding van de algemeen directeur bestaat uit een vast gedeelte (inclusief voordelen in natura) en een variabel gedeelte in verhouding tot de bijdrage die hij levert tot de werking en het succes van de NV LRM en de LRM-groep. Het vergoedingspakket van de algemeen directeur wordt bepaald door de Raad van Bestuur, op voorstel van het remuneratiecomité. De Raad van Bestuur bepaalt het algemeen verloningsbeleid van de andere leden van het uitvoerend managementcomité na advies van het remuneratiecomité. De betaalde brutosalariissen en premies voor de groeps- en hospitalisatieverzekering van de leden van het uitvoerend managementcomité in 2010 bedroegen 1.247.285 euro.

Extern auditproces

BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren is commissaris van de NV LRM. Deze commissaris oefent de externe controle uit op de vennootschap en attesteert het getrouw volledig en consistent beeld van het eigen vermogen, de financiële positie en de resultaten van de NV LRM, met inbegrip van de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening van de NV LRM voor het boekjaar 2010.

Met betrekking tot het boekjaar 2010 heeft de NV LRM 46.155 euro (exclusief BTW) betaald aan BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren als honoraria voor audit- en niet-audit diensten.

Dit bedrag is samengesteld als volgt:
 Controle van de enkelvoudige jaarrekening: 32.995 euro
 Controle van de geconsolideerde jaarrekening: 9.050 euro
 Adviesverlening: 4.110 euro

Overeenkomstig artikel 133 van het Wetboek van Vennootschappen kan de commissaris geen prestaties verrichten die zijn onafhankelijkheid in het gedrang brengen. Daarnaast kunnen

de commissaris, de personen met wie hij een arbeidsovereenkomst heeft gesloten of met wie hij beroepshalve in samenwerkingsverband staat of de met de commissaris verbonden vennootschappen of personen zoals bepaald in artikel 11 W. Venn., slechts andere diensten dan de hem krachtens de wet toevertrouwde auditopdrachten verrichten voor zover het totale bedrag van de vergoedingen van deze andere diensten niet hoger ligt dan de vergoedingen voor zijn wettelijke auditopdrachten (de zgn. één-op-één-regel). In het kader van deze wettelijke bepalingen inzake de aard en omvang van deze verboden/toegelaten nevendiensten, heeft het auditcomité aan BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren een verslag gevraagd waarin alle banden worden uiteengezet die (i) BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren en/of (ii) de personen met wie hij een arbeidsovereenkomst heeft gesloten en/of (iii) met wie hij beroepshalve in samenwerkingsverband staat en/of (iv) de met hem verbonden vennootschappen of personen zoals bepaald in artikel 11 W. Venn. hebben met de NV

NAAM

R2I NV, vertegenwoordigd door Stijn BIJNENS.....	Algemeen directeur
Tom AERTS	Head of ICT & Media
Jeffrey ALENUS	Commercieel directeur
Theo DONNÉ	Financieel en administratief directeur
Roeland ENGELEN	Head of Cleantech & Energy
Guido QUANTEN	Head of Private Equity
Nico VANDERVELPEN	Head of Life Sciences

FUNCTIE

LRM en alle met de NV LRM verbonden vennootschappen.

Met het oog op de naleving van de één-op-één-regel wordt binnen de NV LRM de volgende procedure toegepast: zowel de bijkomende wettelijke opdrachten toegekend aan, als de andere diensten verstrekt door (i) BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren en/of (ii) de personen met wie hij een arbeidsovereenkomst heeft gesloten en/of (iii) met wie hij beroepshalve in samenwerkingsverband staat en/of (iv) de met de commissaris verbonden vennootschappen of personen zoals bepaald in artikel 11 W. Venn. zijn onderworpen aan een strikt goedkeuringsproces door het auditcomité. De NV LRM doet navraag bij de andere vennootschappen van de LRM-groep of de commissaris van de NV LRM bijkomende opdrachten heeft uitgevoerd gedurende het afgelopen boekjaar. Ook BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren heeft interne systemen die zouden moeten toelaten belangenconflicten tijdig te detecteren. De NV LRM kan uiteraard geen garantie geven over de juistheid en volledigheid daarvan. Het auditcomité geeft een machtiging aan zijn voorzitter om te beslissen over afwijkingen op de één-op-één-regel en rapporteert hierover aan de Raad van Bestuur.

Voor het boekjaar 2010 blijkt dat de vergoedingen die aan BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren zijn uitgekeerd voor andere opdrachten dan de externe controle die relevant zijn voor de bepaling van de één-op-

één-regel, beduidend lager zijn dan de vergoeding die aan BV ovv CVBA Van Havermaet Groenweghe Bedrijfsrevisoren werd uitgekeerd voor haar externe controleopdracht als commissaris.

Verantwoordelijke uitgever:

Jeffrey Alenus, commercieel directeur
T +32 11 24 68 19
j.alenus@lrm.be
www.lrm.be

Eindredactie:

Jeffrey Alenus, commercieel directeur

Ontwerp en concept:

Impuls Reclame
www.impuls-reclame.be

Fotografie:

Frank Gielen

Disclaimer:

Dit jaarverslag is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Naar ons weten zijn de gegevens van dit jaarverslag in overeenstemming met de werkelijkheid. Zij bevatten geen leemten die de draagwijdte ervan zouden kunnen verdraaien.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, microfiche, fotokopie, digitale wijze of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke uitgever.

Over LRM:

Voor meer informatie over LRM, gelieve u te richten tot:
Jeffrey Alenus, commercieel directeur
T +32 11 24 68 19
j.alenus@lrm.be

LRM NV

Kempische steenweg 555
3500 Hasselt
T +32 11 24 68 01
F +32 11 24 68 50
www.lrm.be
info@lrm.be
BE 0452.138.972
RPR Hasselt

Het jaarverslag is eveneens elektronisch beschikbaar op www.lrm.be.

